

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

TOM II Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Wykonawcy:

mgr inż. Oriana Szulc
mgr inż. Olga Kaszewska

Belchatów, czerwiec 2010 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	4
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	7
2.1. POŁOŻENIE	7
2.2. MORFOLOGIA TERENU	8
2.3. KLIMAT	9
2.4. GEOLOGIA	9
2.5. PRZEMYSŁ	10
2.6. ROLNICTWO	10
2.7. ZALUDNIENIE	10
2.8. KOMUNIKACJA.....	11
3. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI; OCENA REALIZACJI PIERWOTNEGO GMINNEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	11
3.1. ŹRÓDŁA POWSTAWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH	13
3.2. AKTUALNY SPOSÓB PROWADZENIA GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	16
3.2.1. Sposób prowadzenia zbiórki odpadów komunalnych	17
3.2.2. Bilans zebranych odpadów komunalnych.....	22
3.2.3. Unieszkodliwianie i odzysk odpadów komunalnych.....	24
3.3. ODPADY NIEBEZPIECZNE	25
3.3.1. Odpady medyczne i weterynaryjne	26
3.3.2. Odpady zawierające azbest	26
3.3.3. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	27
3.3.4. Zużyte baterie i akumulatory.....	30
3.3.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji.....	31
3.3.6. Oleje odpadowe.....	32
3.3.7. Przeterminowane środki ochrony roślin.....	32
3.3.8. Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.....	33
3.4. POZOSTAŁE ODPADY	33
3.4.1. Zużyte opony.....	33
3.4.2. Odpady wielkogabarytowe.....	33
3.4.3. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.....	34
3.4.4. Komunalne osady ściekowe	36
3.4.5. Odpady opakowaniowe	37
3.4.6. Odpady z przemysłu inne niż niebezpieczne i komunalne	38

3.4.7. Unieszkodliwianie i odzysk odpadów przemysłowych	39
4. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	39
4.1. ODPADY KOMUNALNE	41
4.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE	42
4.3. POZOSTAŁE ODPADY	43
4.3.1. Zużyte opony.....	43
4.3.2. Odpady wielkogabarytowe.....	44
4.3.3. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.....	44
4.3.4. Komunalne osady ściekowe	45
4.3.5. Odpady opakowaniowe	45
4.3.6. Odpady z przemysłu inne niż niebezpieczne i komunalne	46
5. CELE PRZYJĘTE W GOSPODARCE ODPADAMI.....	48
5.1. ODPADY KOMUNALNE	48
5.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE	54
5.3. POZOSTAŁE ODPADY	55
5.3.1. Zużyte opony.....	55
5.3.2. Odpady wielkogabarytowe.....	55
5.3.3. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.....	56
5.3.4. Komunalne osady ściekowe	56
5.3.5. Odpady z przemysłu inne niż niebezpieczne i komunalne	57
6. ROZPOZNANIE ŹRÓDEŁ POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH W PLANIE.....	58
8. MONITORING REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU	59
9. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA PLANU NA ŚRODOWISKO	61
10. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PRZYJĘTYCH W PLANIE.....	62
11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	64
12. ŹRÓDŁA INFORMACJI, BIBLIOGRAFIA	65
13. SPIS RYSUNKÓW I TABEL	66

1. WSTĘP

Opracowanie Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017 wynika z zapisów Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 – ze zmianami), która w rozdziale 3 Plany gospodarki odpadami, w art. 14, nakłada na organy wykonawcze województwa, powiatu i gminy obowiązek opracowywania planów gospodarki odpadami oraz ich aktualizacji – nie rzadziej niż co 4 lata.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017, opierając się na obecnej sytuacji prawnej w gospodarowaniu odpadami, uwzględnia założenia przyjęte w:

- Polityce Ekologicznej Państwa,
- Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010,
- Planie Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011,
- Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Bełchatowskiego na lata 2008 – 2011.

Opracowywanie, a później wdrażanie planów gospodarki odpadami, ma służyć osiągnięciu celów założonych w polityce ekologicznej państwa. Jednym z głównych założeń jest stworzenie w kraju sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających współczesne standardy i czyniących zadość obecnym i prognozowanym w przyszłości wymaganiom odnośnie ilości i jakości wytwarzanych odpadów.

Poprzedni plan gospodarki odpadami dla Gminy Kluki na lata 2004 – 2015 został zatwierdzony uchwałą nr 13/XIV/04 Rady Gminy Kluki z dnia 25 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kluki” oraz „Planu gospodarki odpadami dla Gminy Kluki”. Niniejszy dokument stanowi jego aktualizację.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017 określa:

- aktualny stan gospodarki odpadami,
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami,
- działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów,
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Gminny plan gospodarki odpadami jest opracowywany zgodnie z planami gospodarki odpadami wyższego szczebla (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), stanowi integralną część gminnego programu ochrony środowiska i jest tworzony w trybie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie środowiska.

Organ wykonawczy gminy opracowuje projekt gminnego planu gospodarki odpadami, który podlega zaopiniowaniu przez zarząd województwa oraz organ wykonawczy powiatu, a także właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Zarząd gminy przygotowuje co 2 lata sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami.

Gminny plan gospodarki odpadami określa w szczególności:

- rodzaj, ilość i źródło pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania,
- rozmieszczenie istniejących instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów wraz z wykazem podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie,
- działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego postępowania z nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska odpadów,
- projektowany system gospodarowania odpadami.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 r. Nr 66, poz. 620 – ze zmianami) gminny plan gospodarki odpadami określa:

- 1) aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:
 - a) rodzaj, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
 - b) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
 - c) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
 - d) istniejące systemy zbierania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
 - e) rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
 - f) wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku

- oraz unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne, uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami;
- 2) prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;
 - 3) działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:
 - a) działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - b) działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
 - c) działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
 - d) działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów;
 - 4) projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności gospodarki odpadami komunalnymi i opakowaniowymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie, ze wskazaniem miejsca unieszkodliwiania odpadów;
 - 5) rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację;
 - 6) sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł;
 - 7) system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017 obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających i przywożonych na teren gminy, tj.: odpady komunalne – z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady inne niż niebezpieczne – z uwzględnieniem odpadów opakowaniowych, zużytych opon, zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów, odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów

budowlanych oraz infrastruktury drogowej, a także odpady niebezpieczne, w tym oleje odpadowe, baterie i akumulatory, odpady medyczne i weterynaryjne.

W Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017 dokonano podziału odpadów zgodnie z założeniami Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 na:

- 1) odpady komunalne,
- 2) odpady niebezpieczne,
- 3) pozostałe odpady:
 - a) zużyte opony,
 - b) odpady wielkogabarytowe,
 - c) odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej,
 - d) komunalne osady ściekowe,
 - e) odpady opakowaniowe,
 - f) odpady z przemysłu.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1. POŁOŻENIE

Gmina Kluki położona jest w środkowej Polsce, w południowej części województwa łódzkiego. Administracyjnie gmina Kluki stanowi jedną z ośmiu gmin powiatu bełchatowskiego i graniczy:

- od północy – z gminami Bełchatów i Żelów,
- od zachodu – z gminą Szczerców,
- od wschodu – z gminą Bełchatów,
- od południa – z gminą Kleszczów.

Lokalizację gminy Kluki na tle powiatu bełchatowskiego przedstawia rysunek nr 1.

Rysunek nr 1
Lokalizacja gminy Kluki na tle powiatu bełchatowskiego

2.2. MORFOLOGIA TERENU

Teren gminy Kluki jest dość zróżnicowany morfologicznie, dlatego też został zaklasyfikowany na pograniczu dwóch makroregionów fizyczno – geograficznych. Część wschodnia należy do makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie, mezoregionu Wysoczyzna Bełchatowska, natomiast część zachodnią przyporządkowano do makroregionu Nizina Południow Wielkopolska, mezoregionu Kotlina Szczercowska. Granica pomiędzy mezoregionami posiada kierunek południkowy. Wysoczyzna Bełchatowska dość stromo schodzi do Kotliny Szczercowskiej na zachodzie, ma położenie wododziałowe między dorzecziami Wisły i Odry a jej krajobraz stanowi falista równina z pasmem ostańcowych wzgórz morenowych ukierunkowanych z północy na południe. Natomiast Kotlina Szczercowska posiada charakter równiny, głównie nachylonej

w kierunku zachodnim i południowo – zachodnim, porozcinanej siecią szerokich, płaskich dolin nawiązujących do doliny Widawki. Dolina jest nieproporcjonalnie szeroka w stosunku do obecnie prowadzonych wód i stanowi wyrazisty element ukształtowania terenu. Występują tu tereny podmokłe oraz torfowiska przejściowe z bogatą roślinnością.

2.3. KLIMAT

Według rejonizacji rolniczo – klimatycznej Gumińskiego teren gminy Kluki zaliczany jest do X dzielnicy klimatycznej o następującej charakterystyce:

- średnia temperatura roczna: 7,7 °C,
- średnia temperatura stycznia: – 1,7 °C,
- średnia temperatura lipca: 17,4 °C,
- ilość opadu w roku: 576 mm,
- ilość dni mroźnych: 30 - 50.

Klimat lokalny gminy Kluki jest znacznie zróżnicowany. Różnice te są uzależnione od rzeźby terenu, ekspozycji stoków, szaty roślinnej, poziomu wód gruntowych, rodzaju podłoża oraz wielu innych czynników. Na obszarze gminy występują dwa główne rodzaje terenów: pagórki lekko wyniesione ponad doliny oraz szerokie, silnie wilgotne tereny dolin. Tereny wysoczyznowe posiadają korzystny bioklimat i są predysponowane do realizacji zabudowy mieszkaniowej. Natomiast tereny dolin posiadają niekorzystny mikroklimat z powodu nadmiernego uwilgocenia.

2.4. GEOLOGIA

Pod względem geologicznym obszar gminy Kluki położony jest w obrębie Niecki Łódzkiej. Stanowi ona obszerne obniżenie mezozoiczne, które w trzeciorzędzie uległo spękanom tektonicznym. Niecka jest zbudowana z utworów mezozoicznych, trzeciorzędowych oraz czwartorzędowych. Na powierzchni teren pokryty jest utworami czwartorzędowymi, plejstoceniowymi i holoceniowymi, o dość zmiennej miąższości, wahającej się w przedziale 40 - 90 m. W części północnej i środkowej gminy Kluki występują osady związane ze zlodowaczeniem środkowopolskim. W części południowo – wschodniej gminy, na wschód od miejscowości Kaszewice, występują wzgórza czołowomorenowe i kemowe zbudowane z utworów piaszczystych i ilastych. Utwory zlodowaczenia północno – polskiego stanowią mady, mułki, piaski i żwiry rzeczne oraz mady i mułki rozlewiskowo-jeziorne. Występują one powszechnie w zachodniej i południowej części gminy oraz lokalnie – wzdłuż rzek i cieków.

2.5. PRZEMYSŁ

Przemysł ma niewielkie znaczenie dla gospodarki gminy Kluki. Obecnie funkcjonują na tym terenie zakłady przemysłowe takie, jak:

- „Duet” w Klukach – stacja benzynowa,
- „Auto – gaz” w Klukach – stacja benzynowa,
- „Polgrunt” w Osinie – przetwórstwo soi,
- Zakład Produkcyjno – Usługowo – Handlowy i Mechaniki Maszyn – Lesław Michalski w Nowym Janowie – produkcja naczeł i przyczep ciężarowych,
- Przedsiębiorstwo Prywatne „Hanmar” w Klukach – produkcja ozdób choinkowych,
- „Skalar” w Klukach – produkcja akwariów i terrariów,
- Zakład Produkcyjno – Usługowo – Handlowy oraz Remontowo – Budowlany” Sprzęt – Bud” – Kazimierz Sosnowicz w Nowym Janowie – usługi transportowe i sprzętowe, roboty ziemne, kupno – sprzedaż kruszyw i torfów.

2.6. ROLNICTWO

Gmina Kluki jest typowo rolniczą gminą. Według danych zawartych w Powszechnym Spisie Rolnym 2002 ogólna powierzchnia użytków rolnych w gminie Kluki wynosi 55417 ha. Większość gospodarstw rolnych gminy Kluki zajmuje od 2 do 5 ha (35,7% ogółu gospodarstw). Z kolei udział gospodarstw rolnych o powierzchni przekraczającej 15 ha, w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych gminy stanowi jedynie około 1,8%.

Na terenie gminy Kluki przeważają użytki leśne, których udział wynosi 47% ogółu jej powierzchni, natomiast nieznacznie mniejszy udział mają użytki rolne stanowiące 43% powierzchni.

2.7. ZALUDNIENIE

Obszar gminy Kluki zamieszkuje 4119 osób (stan na koniec 2009 r.), przy czym średnia gęstość zaludnienia to 35 osób na km².

Pomimo odnotowywanego przeważnie ujemnego przyrostu naturalnego (jedynie w 2007 r. zaobserwowano dodatni przyrost naturalny) w ciągu pięciu ostatnich lat liczba mieszkańców gminy Kluki wzrosła o ponad 230 osób. Zjawisko znacznego zwiększenia liczby ludności jest związane głównie z tendencją przenoszenia się ludności z miasta Bęłchatowa na pobliskie obszary wiejskie.

2.8. KOMUNIKACJA

W gminie Kluki sieć komunikacyjna jest dobrze rozwinięta. Układ drogowy obsługujący gminę i zapewniający jej powiązania komunikacyjne z obszarami przyległymi tworzą następujące drogi:

- droga krajowa nr 8 (o znaczeniu międzyregionalnym, relacji Warszawa - Piotrków – Wrocław, o długości w granicach gminy 8,6 km),
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Planowane jest podniesienie standardów drogi krajowej nr 8 do rangi drogi ekspresowej, co z pewnością wpłynie zarówno na rozwój gminy Kluki, jak i całego powiatu bełchatowskiego.

W południowej części obszaru gminy Kluki przebiega krótki odcinek linii kolejowej drugorzędowego znaczenia w sieci kolejowej relacji Piotrków Trybunalski - Bełchatów – Rogowiec, która posiada charakter linii przesyłowej do ZGE „Bełchatów” i nie bierze udziału w obsłudze kolejowej gminy, gdyż na jej obszarze nie posiada stacji ani przystanku kolejowego.

3. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI; OCENA REALIZACJI PIERWOTNEGO GMINNEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Analizę wykonania zadań zaplanowanych do realizacji w Planie gospodarki odpadami dla Gminy Kluki na lata 2004 – 2015 przeprowadzono w sprawozdaniach z realizacji przywołanego wyżej dokumentu, które opracowano w oparciu o:

- krajowy plan gospodarki odpadami,
- wojewódzki plan gospodarki odpadami,
- Powiatowy Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Bełchatowskiego na lata 2004 – 2015 w części dotyczącej planu gospodarki odpadami,
- dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego – informacje z wojewódzkiej bazy danych o odpadach,
- dane własne będące w posiadaniu Gminy Kluki.

Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem wyjściowym gospodarki odpadami przedstawionym w pierwotnym powiatowym planie gospodarki odpadami pozwoliło ocenić stopień realizacji zaplanowanych w nim zadań.

Wnioski wynikające z powyższego porównania, przedstawione w Sprawozdaniu z realizacji Planu Gospodarki Odpadami za lata 2004 – 2006, są następujące:

1. Na terenie gminy Kluki istnieje zorganizowany system gospodarki odpadami komunalnymi.
2. Sukcesywnie zwiększa się liczba gospodarstw domowych objętych zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych.
3. Prowadzone są działania zmierzające do wydzielenia ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych odpadów: wielkogabarytowych, opakowaniowych, niebezpiecznych, pochodzących z remontów oraz odpadów ulegających biodegradacji.
4. Na terenach o zabudowie rozproszonej dopuszczalny jest odzysk odpadów ulegających biodegradacji poprzez zastosowanie przydomowych kompostowników. W takim przypadku konieczne staje się rozliczanie mieszkańców ze stopnia zagospodarowania odpadów biodegradowalnych. Rozliczanie ilości zagospodarowanych odpadów powinno opierać się na szacunkowych wyliczeniach ilości odpadów wytwarzanych przez mieszkańca w ciągu roku w przeliczeniu na ilość osób tworzących gospodarstwo domowe.
5. Należy dążyć do wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych „u źródła” - należy zbierać głównie szkło.
6. Dla osiągnięcia zakładanych poziomów odzysku i selektywnej zbiórki, poszczególnych strumieni odpadów komunalnych, niezbędnym będzie wdrożenie, do systemu ich zagospodarowania, metod termicznego przekształcania odpadów. Należy dążyć do wybudowania na terenie powiatu zakładu termicznego przetwarzania odpadów. Instalacja taka powstać powinna do 2010 roku, kiedy to poziomy odzysku odpadów ulegających biodegradacji i opakowaniowych będą tak wysokie, że selektywna zbiórka nie zapewni ich osiągnięcia.
Najlepiej przystosowanym miejscem, do powstania tego typu zakładu, jest Kleszczowski Ekologiczny Kompleks Przemysłowy. Obecnie trwają przygotowania do powstania Zakładu Przetwarzania Odpadów o wydajności około 50 000 Mg/rok.
7. Stopniowo usuwane były pokrycia dachowe zawierające azbest dzięki dotacjom z Powiatowego i Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska.
8. Kontrola usuwania padłych zwierząt funkcjonowała dzięki dotacjom Powiatowego i Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska.
9. Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej prowadziło szeroko zakrojoną akcję edukacyjną na temat ochrony środowiska.

Natomiast wnioski przedstawione w sprawozdaniu z realizacji Planu Gospodarki Odpadami za lata 2007 – 2008, są następujące:

1. Na terenie gminy Kluki funkcjonuje zorganizowany system gospodarki odpadami komunalnymi.
2. Sukcesywnie zwiększa się liczba gospodarstw domowych objętych zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych.
3. Prowadzone są działania zmierzające do wydzielenia, ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów: opakowaniowych, niebezpiecznych, wielkogabarytowych, pochodzących z remontów i ulegających biodegradacji.
4. Na terenie gminy Kluki odzysk odpadów ulegających biodegradacji na podstawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kluki przyjętego Uchwałą Rady Gminy Kluki Nr 31/XXXIII/06 w dniu 13 października 2006 r. może być prowadzony z zastosowaniem przydomowych kompostowników.
5. Należy dążyć do wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”.
6. Dla osiągnięcia zakładanych poziomów odzysku i selektywnej zbiórki, poszczególnych strumieni odpadów komunalnych, niezbędnym będzie wdrożenie, do systemu ich zagospodarowania, metod termicznego przekształcania odpadów.
7. Stopniowo, dzięki Powiatowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizowane było usuwanie odpadów azbestowych z terytorium gminy.

3.1. ŹRÓDŁA POWSTAWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 – ze zmianami) przez odpady komunalne rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Źródłem powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, obiekty użyteczności publicznej oraz zakłady produkcyjno – usługowo – handlowe.

Głównymi źródłami odpadów komunalnych w gminie Kluki są gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury, tj. handel, usługi, zakłady produkcyjne, targowiska, szkolnictwo i inne.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 dzieli odpady komunalne na:

- 1) odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie,

- 2) odpady zielone z ogrodów i parków,
- 3) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w tym:
 - odpady kuchenne ulegające biodegradacji (domowe odpady organiczne pochodzenia roślinnego i zwierzęcego ulegające biodegradacji),
 - odpady zielone,
 - papier i tektura (opakowania z papieru i tektury, papier i tektura – nieopakowaniowe),
 - odpady wielomateriałowe,
 - tworzywa sztuczne (opakowania z tworzyw sztucznych, tworzywa sztuczne – nieopakowaniowe),
 - szkło (opakowania ze szkła, szkło – nieopakowaniowe),
 - metale (opakowania z blachy stalowej, opakowania z aluminium, pozostałe odpady metalowe),
 - odzież, tekstylia,
 - drewno,
 - odpady niebezpieczne,
 - odpady mineralne – ziemia, kamienie oraz drobna frakcja popiołowa, tj. odpady ze spalania paliw stałych (głównie węgla) w piecach domowych; z uwagi na obecność w odpadach komunalnych popiołu wyodrębniono tę frakcję jako nieprzydatną do odzysku i unieszkodliwiania w innych procesach unieszkodliwiania odpadów niż składowanie,
 - odpady z targowisk,
 - odpady wielkogabarytowe,
 - odpady z czyszczenia ulic i placów – gleba, ziemia i kamienie.

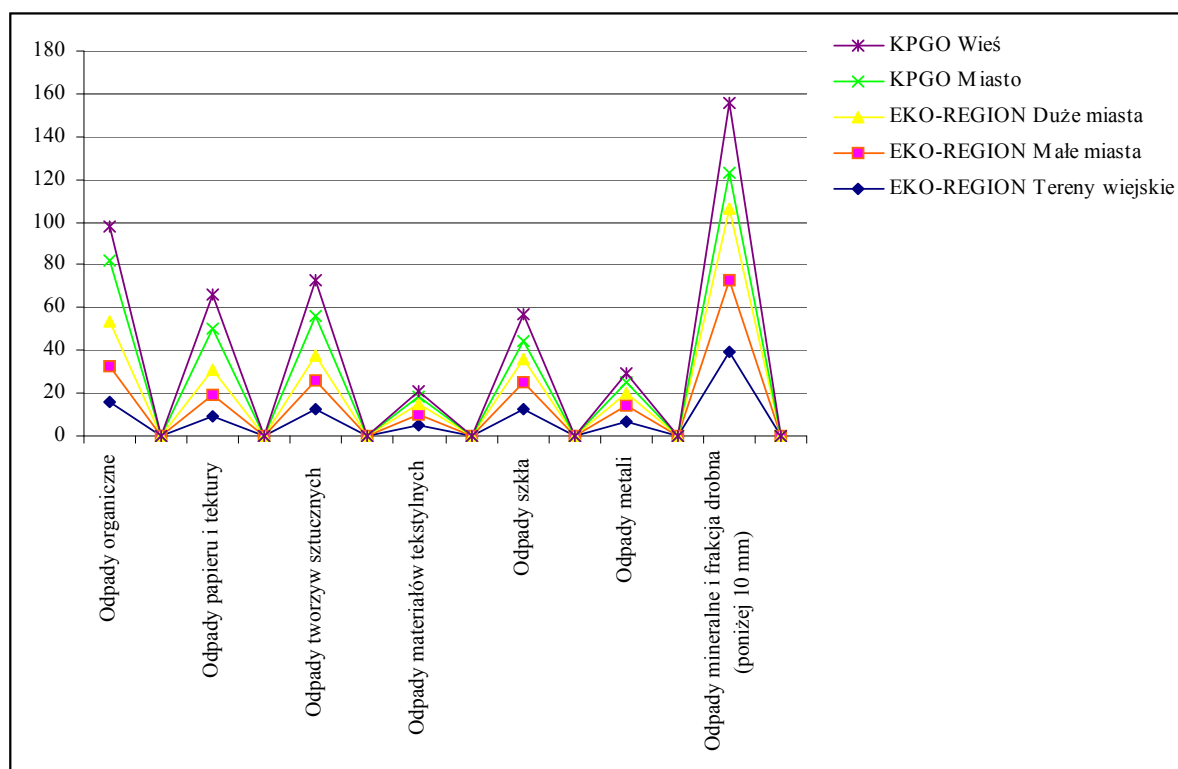
Wytworzone na obszarze gminy Kluki odpady komunalne mają skład typowy dla terenów wiejskich: charakteryzują się mniejszym udziałem materii organicznej, papieru niż odpady komunalne z terenów miejskich, relatywnie większa jest w nich zawartość tworzyw sztucznych oraz szkła.

„EKO – REGION” Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie przy ul. Bawełnianej 18 prowadzi badania morfologii odpadów komunalnych z podziałem na odpady komunalne zbierane na terenach wiejskich, w małych i dużych miastach. Zestawienie wyników tych badań z wynikami przedstawionymi w krajowym planie gospodarki odpadami zawiera tabela nr 1 oraz rysunek nr 2.

Tabela nr 1
 Skład morfologiczny odpadów komunalnych

Fracja odpadów [%]	"EKO – REGION" Sp. z o.o.				Krajowy plan gospodarki odpadami		
	Tereny wiejskie	Małe miasta	Duże miasta	Średnio	Miasto	Wieś	Średnio
Odpady organiczne	15,6	17,0	21,4	18,0	28,1	15,9	22,0
Odpady papieru i tektury	9,0	10,5	11,3	10,3	19,7	15,8	17,8
Odpady tworzyw sztucznych	12,5	13,3	12,1	12,6	17,9	16,9	17,4
Odpady materiałów tekstylnych	4,7	5,1	5,1	5,0	3,4	2,8	3,1
Odpady szkła	12,3	12,9	11,0	12,1	8,5	12,1	10,3
Odpady metali	6,9	7,3	5,9	6,7	5,3	4,0	4,6
Odpady mineralne i frakcja drobna (poniżej 10 mm)	39,0	34,0	33,1	35,4	17,1	32,5	24,8

(Źródło: Sprawozdanie z realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami za 2006 r.)

Rysunek nr 2
 Skład morfologiczny odpadów komunalnych według danych firmy EKO - REGION oraz KPGO

Uznano, że w przypadku gminy Kluki można posługiwać się składem morfologicznym odpadów komunalnych wskazanym w krajowym planie gospodarki odpadami. Będzie to zgodne z analizą przeprowadzoną w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Bełchatowskiego na lata 2008 – 2011.

3.2. AKTUALNY SPOSÓB PROWADZENIA GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Zgodnie z polskim prawodawstwem najważniejsze zadania w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi powierzone są gminie. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 – ze zmianami) przekazuje gminie kompetencje do wydawania zezwoleń przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości i ich kontroli oraz nadzoru nad prawidłowym postępowaniem z odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości. Jeżeli na terenie gminy nie działają przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, gmina ma obowiązek zorganizowania systemu zbierania odpadów komunalnych dla wszystkich jej mieszkańców.

Odpady komunalne powinny być zbierane i odbierane w sposób selektywny, zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie, uchwalonym przez radę gminy. Dokument ten, jako akt prawa miejscowego, musi być spójny z gminnym planem gospodarki odpadami. A zatem gmina organizuje, zapewnia i nadzoruje prawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi, dostosowując ją do wymagań prawa i warunków lokalnych, przy udziale przedsiębiorców posiadających zezwolenia na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz właścicieli nieruchomości.

W czasie obowiązywania dotychczasowych gminnych planów gospodarki odpadami nałożono na samorządy nowe zadania i obowiązki, zwłaszcza w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 – ze zmianami) i Ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 – ze zmianami).

Stan realizacji najważniejszych zmian i nowych zadań ustawowych przez gminę Kluki przedstawia się następująco:

- uchwałą nr 13/XIV/04 Rady Gminy Kluki w dniu 25 czerwca 2004 r. przyjęto gminny plan gospodarki odpadami, przedstawiono sprawozdania z jego realizacji,
- uchwałą nr 31/XXXIII/06 Rady Gminy Kluki w dniu 13 października 2006 r. przyjęto regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie,
- zarządzeniem nr 0/0151/14/06 Wójta Gminy Kluki z dnia 12 kwietnia 2006 r. określono wymagania, jakie muszą spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o zezwolenia na gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- prowadzona jest ewidencja umów na odbieranie odpadów komunalnych od

właścicieli nieruchomości oraz na opróżnianie zbiorników bezodpływowych zawartych pomiędzy właścicielami nieruchomości, a przedsiębiorcami posiadającymi zezwolenia na gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 37 ust. 6 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 – ze zmianami) Marszałek Województwa Łódzkiego prowadzi wojewódzką bazę danych (WBD). Podstawę informacyjną bazy stanowią między innymi dane przekazywane przez posiadaczy odpadów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. z 2007 r. Nr 101, poz. 686). Informacje uzyskane z wojewódzkiej bazy danych stanowią podstawę określenia stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Kluki.

3.2.1. Sposób prowadzenia zbiórki odpadów komunalnych

Podstawą funkcjonowania systemu odbierania odpadów komunalnych w gminie Kluki są indywidualne umowy na odbieranie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zawierane pomiędzy właścicielami nieruchomości a przedsiębiorcami posiadającymi zezwolenia na gospodarowanie odpadami komunalnymi.

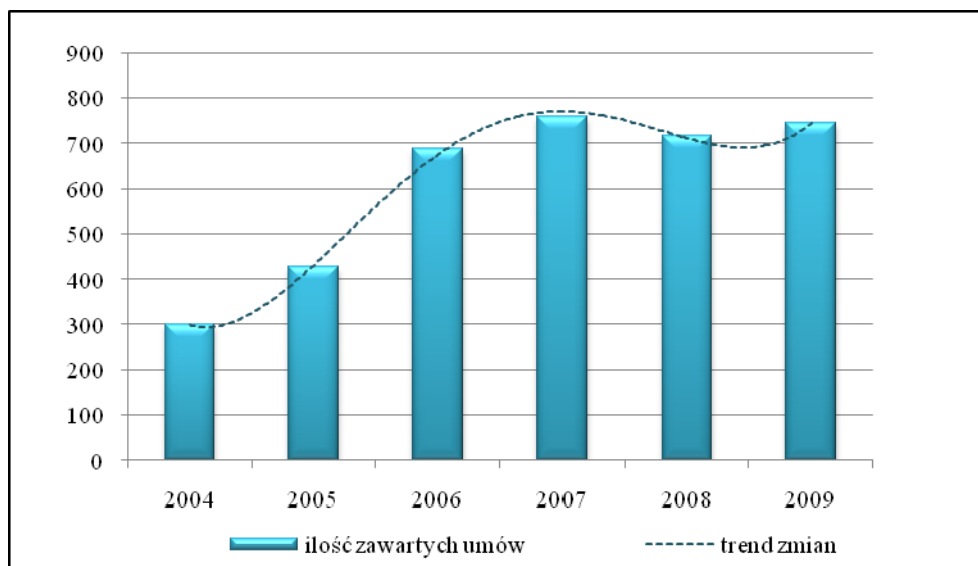
W tabeli nr 2 oraz na rysunku nr 3 przedstawiono ilości zawartych umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w gminie Kluki w latach 2004 - 2009.

Tabela nr 2

Ilości zawartych umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w gminie Kluki w latach 2004 - 2009

Rok	Ilość zawartych umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
2004	301
2005	428
2006	687
2007	760
2008	717
2009	745

(Źródło: Urząd Gminy w Klukach)

Rysunek nr 3

Ilości zawartych umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w gminie Kluki w latach 2004 - 2009

Zgodnie ze stanem na koniec 2009 r. liczba mieszkańców gminy Kluki wynosiła 4119 osób, natomiast liczba zawartych umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – 745 sztuk. Przy założeniu, że jedno gospodarstwo domowe zamieszkuje średnio 4 osoby, procent mieszkańców gminy Kluki objętych zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych wynosi około 72%.

Art. 4 ust. 4 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kluki przyjętego uchwałą nr 31/XXXIII/06 Rady Gminy Kluki z dnia 13 października 2006 r. nakłada na właściciela nieruchomości obowiązek zawarcia umowy z przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie Wójta Gminy Kluki na odbiór odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych. Właściciel nieruchomości zobowiązany jest do przechowywania przez okres jednego roku, dowodów potwierdzających wykonanie powyższych usług.

Natomiast art. 9 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kluki przewiduje następujące urządzenia do zbierania odpadów:

- kosze uliczne o pojemności od 5 dm³ do 40 dm³;
- pojemniki na odpady o pojemności 120 dm³, 240 dm³, 1100 dm³;
- worki;
- pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki opakowań ze szkła, tworzyw sztucznych, papieru i tektury;
- kontenery przeznaczone na odpady budowlane;
- odpady komunalne, które nie są zbierane w sposób selektywny, należy gromadzić w pojemnikach lub kontenerach o minimalnej pojemności.

Selektywna zbiórka komunalnych odpadów opakowaniowych prowadzona jest głównie przy pomocy ogólnodostępnych stacji selektywnej ich zbiórki, gdzie gromadzone są komunalne odpady opakowaniowe o charakterze surowców wtórnych, tj.: szkło białe i kolorowe, papier i tektura oraz tworzywa sztuczne.

Na terenie gminy Kluki zlokalizowanych jest 81 przywołanych wyżej stacji (zgodnie ze stanem z dnia 27 stycznia 2010 r.). Wszystkie pojemniki do gromadzenia komunalnych odpadów opakowaniowych należą do „EKO – REGION” Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie przy ul. Bawelnianej 18. Rozmieszczenie pojemników do selektywnej zbiórki na terenie gminy Kluki przedstawiono na rysunku nr 4.

Rysunek nr 4

Rozmieszczenie pojemników do selektywnej zbiórki na terenie gminy Kluki

Pojemniki przeznaczone do gromadzenia komunalnych odpadów opakowaniowych opróżniane są obecnie przez „EKO – REGION” Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie przy ul. Bawełnianej 18 z częstotliwością uzależnioną od szybkości ich zapelniania. Zebrane komunalne odpady opakowaniowe transportowane są następnie do działu eksploatacji „EKO – REGION” Sp. z o.o. zlokalizowanego w Bełchatowie przy ul. Przemysłowej 14, niektóre z nich belowane, a następnie przekazywane innym posiadaczom odpadów celem poddania ich odzyskowi.

W latach 2004 - 2006 ilość stacji selektywnej zbiórki komunalnych odpadów opakowaniowych zwiększała się sukcesywnie. Porównanie ilości pojemników do gromadzenia komunalnych odpadów opakowaniowych o charakterze surowców wtórnych w 2004 r. i 2006 r. zawiera tabela nr 3.

Tabela nr 3

Porównanie ilości pojemników do gromadzenia komunalnych odpadów opakowaniowych o charakterze surowców wtórnych w 2004 r. i 2006 r.

Rok	Ilość pojemników na koniec roku w gminie Kluki			
	szkło	tworzywa sztuczne	makulatura	razem
2004	43	22	4	69
2006	51	26	4	81

(Źródło: Sprawozdanie z realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami za 2006 r.)

Liczba ilości pojemników przeznaczonych do gromadzenia komunalnych odpadów opakowaniowych o charakterze surowców wtórnych w 2006 r. osiągnęła poziom docelowy (81 sztuk). Ilości komunalnych odpadów opakowaniowych o charakterze surowców wtórnych zebranych w latach 2007 - 2009 w gminie Kluki przedstawiono w tabeli nr 4.

Tabela nr 4

Ilości komunalnych odpadów opakowaniowych o charakterze surowców wtórnych zebranych w latach 2007 - 2009

Rok	Ilości zebranych odpadów opakowaniowych w gminie Kluki			
	szkło gospodarcze, poza ampulkami [Mg]	tworzywa sztuczne [Mg]	papier i tektura [Mg]	razem [Mg]
2007	39,17	9,65	3,77	52,59
2008	45,50	10,06	6,66	62,22
2009	39,29	13,55	3,24	56,08

(Źródło: Urząd Gminy w Klukach)

Ważnym elementem systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w gminie Kluki jest Gminny Punkt Zbierania Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych, do którego mieszkańcy przekazywać mogą m.in. odpady opakowaniowe, wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, gruz, odpady ulegające biodegradacji (trawę, gałęzie). Utrzymanie punktu oraz odbiór i zagospodarowanie przekazanych do nich odpadów finansowane jest w części z budżetu Gminy Kluki. Kolejnym etapem w rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w gminie powinno być wdrażanie ich segregacji „u źródła”, tj. w miejscach powstawania – w gospodarstwach domowych, wszędzie tam, gdzie system taki jeszcze nie działa.

Jednym z kierunków działań, w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarowania odpadami krajowego planu gospodarki odpadami, jest wykorzystywanie instrumentów ekonomicznych, w tym sukcesywne podnoszenie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku, w tym recyklingu. A zatem, należy spodziewać się dalszego wzrostu opłat ponoszonych przez mieszkańców gminy Kluki, za odbiór niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zgodnie z wytyczonymi celami w zakresie odzysku i recyklingu odpadów krajowego planu gospodarki odpadami, wymagane jest prowadzenie selektywnej zbiórki i odbioru następujących frakcji odpadów komunalnych:

- odpadów zielonych z ogrodów i parków,
- papieru i tektury (w tym opakowań, gazet, czasopism),
- odpadów opakowaniowych ze szkła z podziałem na szkło bezbarwne i kolorowe,
- tworzyw sztucznych i metali,
- zużytych baterii i akumulatorów,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- przeterminowanych leków,
- chemikaliów (w tym farb, rozpuszczalników, olejów odpadowych),
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlano – remontowych.

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

W myśl krajowego planu gospodarki odpadami, program rozwoju selektywnego zbierania odpadów powinien być opracowany na poziomie gminnym, jako integralna część gminnego planu gospodarki odpadami. Winien on dotyczyć sposobu prowadzenia selektywnego zbierania odpadów, rodzaju i wielkości pojemników,

częstotliwości ich odbierania.

Istotnym jest, że odpady zbierane selektywnie powinny być transportowane w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.

Podmioty gospodarcze obsługujące gminę, zobowiązane są odbierać odpady komunalne zgodnie z warunkami odpowiednich zezwoleń, prawem miejscowym gminy oraz przepisami ogólnymi. Ich zadaniem jest również przekazywanie władzom gminy bieżących informacji o ilości zawartych umów z właścicielami nieruchomości. Gmina prowadzi ewidencję przywołanych wyżej umów. W przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie zawrze umowy z przedsiębiorcą, gmina winna dokonać tzw. wykonanie zastępcze. Wtedy to gmina organizuje odbiór odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości, obciążając go opłatą nałożoną w drodze decyzji a opłata zasila budżet gminy. Ponadto, podmioty gospodarcze odbierające odpady komunalne, obowiązane są przekazywać władzom gminy sprawozdania, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 – ze zmianami).

Odbiór odpadów komunalnych z terenu gminy Kluki realizowany jest przez następujące podmioty gospodarcze:

- 1) „EKO – REGION” Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie, ul. Bawełniana 18,
- 2) Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach z siedzibą w Częstochowie, ul. Kosmowska 6/94, oddział w Żelowie.

Zezwolenie posiada również P. H. U. „JUKO” Jerzy Szczukocki z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim, ul. 1-go Maja 25. Jednak podmiot ten nie obsługuje obecnie terenu gminy Kluki.

3.2.2. Bilans zebranych odpadów komunalnych

Ilości odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Kluki w latach 2004 - 2006 przedstawia tabela nr 5. Z kolei procentowy udział odpadów komunalnych składowanych i poddanych odzyskowi zawiera tabela nr 5 oraz rysunek nr 5.

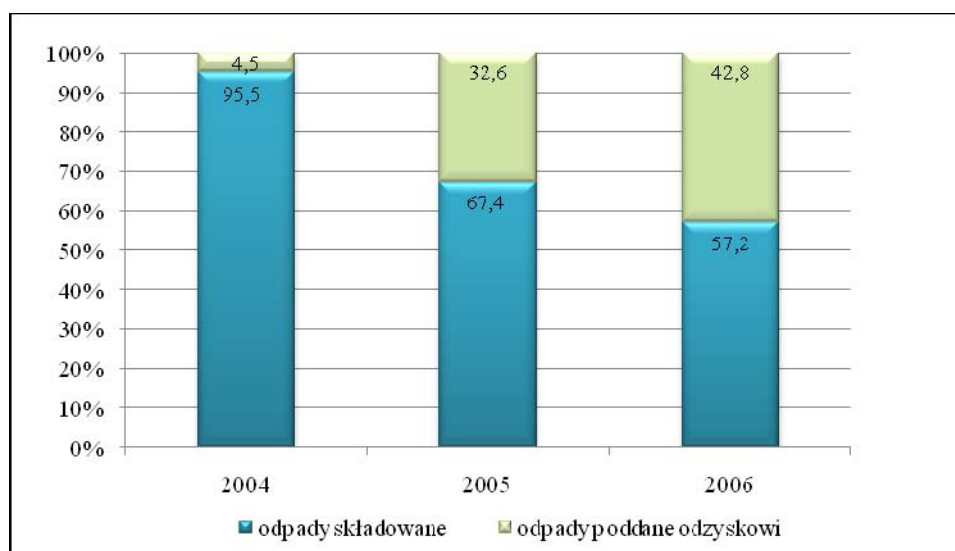
Zaobserwowano korzystną tendencję: procentowy udział składowanych odpadów komunalnych sukcesywnie ulega zmniejszeniu na rzecz odpadów komunalnych poddanych odzyskowi. Zjawisko to jest pożądane z punktu widzenia wymogów prawa zarówno polskiego, jak i unijnego.

Tabela nr 5

Ilości odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Kluki w latach 2004 - 2006 wraz z procentowym udziałem odpadów komunalnych składowanych i poddanych odzyskowi

Rok	Ilość zebranych odpadów komunalnych [Mg]	Procentowy udział odpadów składowanych i poddanych odzyskowi [%]	
		odpady składowane	odpady poddane odzyskowi
2004	1 003,1	95,5	4,5
2005	248,3	67,4	32,6
2006	214,6	57,2	42,8

(Źródło: Sprawozdanie z realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami za 2006 r.)

Rysunek nr 5

Procentowy udział odpadów komunalnych składowanych i poddanych odzyskowi

Natomiast ze Sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki za lata 2007 – 2008 wynika, że w 2007 r. zebrano 334,5 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy Kluki zebrano więc 0,082 Mg/rok). Natomiast w 2008 r. zebrano niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych 481,26 Mg, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło 0,120 Mg/rok.

Powyższe dane wskazują na wzrost ilości odpadów odebranych, bądź przekazanych do składowania. Wydaje się jednak, iż nie należy ich interpretować jako wzrost ilości wytworzonych odpadów, lecz jako stopniowo następującą zmianę sposobu gospodarowania odpadami przez ich wytwórców. Większa ilość odpadów trafiająca do zorganizowanego systemu unieszkodliwiania odpadów daje podstawy przypuszczać, że mniejsza ich ilość trafia do środowiska, np. w postaci tzw. „dzikich wysypisk”.

3.2.3. Unieszkodliwianie i odzysk odpadów komunalnych

Odpady komunalne zbierane z terenu gminy Kluki przez „EKO – REGION” Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie kierowane są obecnie do unieszkodliwiania i częściowo do odzysku na 2 składowiska odpadów znajdujące się poza granicami gminy Kluki:

- 1) składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Woli Kruszyńskiej, gmina Bełchatów, powiat bełchatowski, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKOM Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie,
- 2) składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Dylowie „A”, powiat pajęczański, stanowiące własność „EKO – REGION” Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie.

Przywołane składowiska odpadów spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. z 2003 r. Nr 61, poz. 549 – ze zmianami) i eksploatowane są na podstawie pozwoleń zintegrowanych wydanych przez Wojewodę Łódzkiego.

Natomiast odpady komunalne zbierane z gminy Kluki przez Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach z siedzibą w Częstochowie, kierowane są do unieszkodliwiania na składowiska odpadów:

- 1) Amest Kamieńsk Sp. z o.o. w Kąsiu,
- 2) Częstochowskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Sobuczynie.

Tabela nr 6 zawiera wykaz składowisk odpadów unieszkodliwiających odpady komunalne na terenie powiatu bełchatowskiego. Wszystkie składowiska znajdują się poza granicami gminy Kluki.

Tabela nr 6

Wykaz składowisk odpadów unieszkodliwiających odpady komunalne na terenie powiatu bełchatowskiego

Składowisko odpadów	Typ	Powierzchnia całkowita [ha]	Data rozpoczęcia i zakończenia eksploatacji	Roczna ilość unieszkodliwianych odpadów [Mg]
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Woli Kruszyńskiej, gmina Bełchatów	składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	10,18	1981	69 149
Składowisko odpadów komunalnych w Rudzisku, gmina Szczerców	składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	0,80	1998 - 2009	1 729

(Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi)

3.3. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Odpady niebezpieczne ze względu na pochodzenie, skład chemiczny i właściwości stwarzają zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz mają negatywny wpływ na jakość środowiska przyrodniczego. W przepisach o odpadach są one traktowane szczególnie, są nadzorowane i kontrolowane.

Odpady niebezpieczne muszą być wydzielane z ogólnego strumienia odpadów. W stosunku do wytwórców odpadów niebezpiecznych oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie ich zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania, stawiane są wysokie wymagania.

Głównym źródłem odpadów niebezpiecznych jest przemysł i działalność usługowa. Ponadto powstają one w służbie zdrowia, obronności, szkolnictwie, a także w gospodarstwach domowych (np. baterie i akumulatory, niektóre przeterminowane leki i opakowania po nich, sprzęt elektryczny i elektroniczny).

Według wojewódzkiej bazy danych prowadzonej przez Marszałka Województwa Łódzkiego w 2007 r. w gminie Kluki wytworzono 10,8740 Mg, natomiast w 2008 r. - 3,9590 Mg odpadów niebezpiecznych. Ilości odpadów niebezpiecznych poszczególnych grup wytworzone w latach 2007 - 2008 w gminie Kluki przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7

Ilości odpadów niebezpiecznych poszczególnych grup wytworzone w latach 2007 - 2008 w gminie Kluki

Nr grupy odpadów	Nazwa grupy odpadów	Ilość odpadów niebezpiecznych [Mg]	
		2007	2008
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	0,6100	1,1000
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	0,3700	0,0000
16	Odpady nieujęte w innych grupach	0,0120	0,2110
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	9,8740	2,6400
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	0,0080	0,0080
RAZEM		10,8740	3,9590

(Źródło: wojewódzka baza danych prowadzona przez Marszałka Województwa Łódzkiego)

Wśród odpadów niebezpiecznych wytworzonych w latach 2007 – 2008 w gminie Kluki odnotowano największy udział odpadów z grupy 17 – Odpady z budowy,

remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych).

3.3.1. Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne

Odpady medyczne powstają we wszystkich placówkach medycznych działających w gminie Kluki w związku z udzielaniem przez nie świadczeń zdrowotnych. Szczególnie groźne dla zdrowia ludzi i środowiska są niebezpieczne odpady medyczne.

W gminie Kluki źródłami powstawania niebezpiecznych odpadów medycznych są: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, prywatny gabinet dentystyczny oraz apteka. Odpady medyczne znajdują się również w strumieniu odpadów komunalnych.

Według wojewódzkiej bazy danych prowadzonej przez Marszałka Województwa Łódzkiego (na podstawie zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów przekazanych przez placówki medyczne) w gminie Kluki w latach 2007 – 2008 wytworzono po 0,008 Mg niebezpiecznych odpadów medycznych rocznie.

Niebezpieczne odpady medyczne unieszkodliwiane są w instalacjach do termicznego przekształcania odpadów. W Belchatowie przy ul. Przemysłowej 7 znajduje się instalacja do termicznego przekształcania odpadów medycznych. Prowadzącym tę instalację jest ECO – ABC Sp. z o.o.. Jej wydajność jest wystarczająca dla potrzeb województwa łódzkiego.

Sposób prowadzenia gospodarki niebezpiecznymi odpadami medycznymi w placówkach medycznych reguluje Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 – ze zmianami).

Odpady weterynaryjne

Odpady weterynaryjne powstają głównie w wyniku świadczenia usług weterynaryjnych. Padłe zwierzęta – zarówno z gospodarstw rolnych, jak i niewiadomego pochodzenia – odbierane są przez uprawnione podmioty gospodarcze, z którymi Gmina Kluki podpisała stosowne umowy. Konieczność odbioru padłych zwierząt zgłaszana jest telefonicznie przez mieszkańców.

3.3.2. Odpady zawierające azbest

Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20 – ze zmianami) rozpoczęła

proces eliminowania azbestu w Polsce. W związku z powyższym Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 r. przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Dokument ten zastąpiony został uchwalonym przez Radę Ministrów w dniu 14 lipca 2009 r. "Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032". Program utrzymuje dotychczasowe cele i określa nowe zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu. Całkowite usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu Polski ma nastąpić do końca 2032 roku.

W gminie Kluki wykonana została ogólna inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest. Dalszym krokiem powinno być opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest i systematyczne ich usuwanie z terenu gminy zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Usunięte pokrycia dachowe zawierające azbest z terenu gminy Kluki transportowane są dotychczas przez „EKO - REGION” Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie na składowisko odpadów niebezpiecznych w Radomsku celem ich unieszkodliwienia poprzez składowanie.

3.3.3. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1206) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny klasyfikowany jest m. in. w grupie 16 – Odpady nieujęte w innych grupach, w podgrupie 16 02 – Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych oraz w grupie 20 – Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie, w podgrupie 20 02 – Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Obecnie jedną z najszybciej rozwijających się gałęzi przemysłu jest produkcja sprzętu elektronicznego. Rozwój nowych technologii powoduje szybsze jego „starzenie się”. Efektem powyższego jest duża ilość odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495) dzieli sprzęt elektryczny i elektroniczny na 10 grup:

- 1) wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (m. in. chłodziarki, zamrażarki, pralki, zmywarki, mikrofalówki),
- 2) małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (m. in. odkurzacze, tostery, frytkownice, noże elektryczne, wagi),
- 3) sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny (m. in. komputery osobiste stacjonarne, laptopy, drukarki, kalkulatory kieszonkowe i biurowe, telefony

- komórkowe),
- 4) sprzęt audiowizualny (m. in. odbiorniki radiowe, odbiorniki telewizyjne, kamery video),
 - 5) sprzęt oświetleniowy (m. in. liniowe lampy fluorescencyjne, kompaktowe lampy fluorescencyjne, niskoprężne lampy sodowe),
 - 6) narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych (m. in. wiertarki, piły, maszyny do szycia),
 - 7) zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy (m. in. kolejki elektryczne lub tory wyścigowe, kieszonkowe konsole do gier video, gry video),
 - 8) przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów (m. in. sprzęt do radioterapii, sprzęt do dializoterapii, zamrażarki laboratoryjne),
 - 9) przyrządy do nadzoru i kontroli (m. in. czujniki dymu, regulatory ciepła, termostaty),
 - 10) automaty do wydawania (m. in. automaty do wydawania napojów gorących, automaty do wydawania produktów stałych, automaty do wydawania pieniędzy – bankomaty).

Przywołana wyżej ustawa reguluje również system gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym. Użytkownicy sprzętu elektrycznego i elektronicznego obowiązani są, po jego zużyciu, do selektywnego zbierania i przekazywania go uprawnionym podmiotom gospodarczym. Następnie zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny demontowany jest w zakładach przetwarzania, a wyodrębnione frakcje przekazywane są do specjalistycznych instalacji. Obowiązek finansowania systemu gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym spoczywa na wprowadzających sprzęt elektryczny i elektroniczny na rynek.

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495) przedsiębiorcy są obowiązani do sporządzania i przedkładania Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska kwartalnych sprawozdań:

- 1) wprowadzający sprzęt – sprawozdania o ilości i masie wprowadzonego sprzętu, z podziałem na grupy i rodzaje sprzętu określone w załączniku nr 1 do ustawy, z wyszczególnieniem danych o rodzaju i masie baterii i akumulatorów stosowanych na potrzeby działania sprzętu,
- 2) zbierający zużyty sprzęt – sprawozdania o masie zebranego i przekazanego do prowadzącego zakład przetwarzania zużytego sprzętu,
- 3) prowadzący zakład przetwarzania – sprawozdania zawierające informacje o:
 - masie przyjętego przez prowadzącego zakład przetwarzania sprzętu, z którego

- powstał zużyty sprzęt, wraz z podaniem numeru i nazwy grupy oraz numeru i nazwy rodzaju tego sprzętu określonych w załączniku nr 1 do ustawy,
- rodzajach i masie odpadów powstałych z przetworzenia zużytego sprzętu, przekazanych prowadzącemu działalność w zakresie recyklingu, prowadzącemu działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku i prowadzącemu działalność w zakresie unieszkodliwiania odpadów,
- 4) prowadzący działalność w zakresie recyklingu oraz prowadzący działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku – sprawozdania o masie przyjętych oraz poddanych odpowiednio recyklingowi lub innym niż recykling procesom odzysku odpadów pochodzących ze zużytego sprzętu.

W zbiórkę zużytego sprzętu włączone są placówki handlu detalicznego i hurtowego. Przy sprzedaży urządzeń i artykułów sprzedawcy detaliczni i hurtowi są obowiązani do nieodpłatnego przyjęcia tego samego rodzaju zużytego sprzętu.

W gminie Kluki wyodrębnianie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z masy odpadów komunalnych, realizowane jest również poprzez możliwość ich wystawiania wraz z odpadami wielkogabarytowymi podczas objazdowych zbiórek odpadów oraz zbieranie w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych. Ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zebrane w latach 2004 - 2008 z terenu gminy Kluki przedstawiono w tabeli nr 8.

Tabela nr 8

Ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zebrane w latach 2004 - 2008 z terenu gminy Kluki

Rok	Odpady zebrane w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych [Mg]		Odpady zebrane podczas objazdowej zbiórki odpadów wielkogabarytowych [Mg]	
	20 01 35*	20 01 36	20 01 35*	20 01 36
2004	0,670	b. d.	0,980	b. d.
2005	0,580	b. d.	0,270	b. d.
2006	1,630	0,080	b. d.	b. d.
2007	0,250	0,050	b. d.	0,805
2008	0,040	0,010	b. d.	1,860

(Źródła: Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Kluki za lata 2004 - 2006, Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Kluki za lata 2007 - 2008)

Zbierającym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny na terenie gminy Kluki jest Kazimierz Sosonowicz wykonujący działalność gospodarczą pod firmą Zakład

Produkcyjno – Usługowo – Handlowy oraz Remontowo – Ogólnobudowlany „SPRZĘT – BUD” z siedzibą w gminie Kluki, w Nowym Janowie 40. Punkt zbierania znajduje się na działce o numerze ewidencyjnym 475/1, w obrębie geodezyjnym Kluki (plac GS „SCH”).

3.3.4. Zużyte baterie i akumulatory

Większość baterii i akumulatorów po zużyciu staje się odpadami niebezpiecznymi, ze względu na zawartość w nich szkodliwych dla zdrowia ludzi i środowiska substancji chemicznych. Według wojewódzkiej bazy danych prowadzonej przez Marszałka Województwa Łódzkiego na terenie gminy Kluki w 2008 r. wytworzono 0,211 Mg odpadów niebezpiecznych o kodzie 16 06 01* – Baterie i akumulatory ołowiowe. Podstawę informacyjną bazy stanowią między innymi dane przekazywane przez posiadaczy odpadów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. z 2007 r. Nr 101, poz. 686).

Natomiast wyodrębnianie zużytych baterii i akumulatorów z masy odpadów komunalnych, realizowane jest poprzez możliwość ich wystawiania wraz z odpadami wielkogabarytowymi podczas objazdowych zbiórek odpadów oraz zbieranie w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych.

Ilości zużytych baterii i akumulatorów zebrane w latach 2004 - 2008 z terenu gminy Kluki przedstawiono w tabeli nr 9.

Tabela nr 9

Ilości zużytych baterii i akumulatorów zebrane w latach 2004 - 2008 z terenu gminy Kluki

Rok	Odpady zebrane w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych [Mg]	Odpady zebrane podczas objazdowej zbiórki odpadów wielkogabarytowych [Mg]
2004	0,05	0,02
2005	0,17	0,01
2006	0,09	b. d.
2007	b. d.	0,08
2008	b. d.	1,86

(Źródła: Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Kluki za lata 2004 - 2006, Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Kluki za lata 2007 - 2008)

Prawdopodobnie ilość tych odpadów nie jest tożsama z ich rzeczywiście wytworzoną ilością. Należy przypuszczać, że znaczna część nadal trafia na składowiska odpadów

w strumieniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. W ostatnim czasie zintensyfikowano działania polegające na dotarciu z pojemnikami na zużyte baterie jak najbliżej potencjalnych ich wytwórców. Pojemniki na zużyte baterie zostały rozstawione w miejscach użyteczności publicznej: w sklepach, szkołach, urzędzie, itp.. Odbiorem zgromadzonych w nich odpadów zajmuje się obecnie Reba Organizacja Odzysku S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Kubickiego 19 lokal 16.

3.3.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1206) pojazdy wycofane z eksploatacji klasyfikowane są jako:

- 1) odpady inne niż niebezpieczne,
- 2) odpady niebezpieczne – ze względu na obecność w nich substancji niebezpiecznych dla środowiska, takich jak: oleje, płyny hamulcowe, akumulatory ołowiowe.

Pojazdy wycofane z eksploatacji stanowią cenne źródło surowców wtórnych – około 85% masy samochodu stanowią metale i tworzywa sztuczne nadające się do odzysku, w tym do recyklingu. Ostatecznie odpady te powinny być przejmowane przez przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu, tj. zakłady prowadzące przetwarzanie (w tym demontaż), które posiadają odpowiednie zaplecze techniczne umożliwiające prawidłowe postępowanie z nimi.

Zgodnie z Wykazem przedsiębiorców upoważnionych przez Wojewodę Łódzkiego do prowadzenia stacji demontażu pojazdów w województwie łódzkim (zgodnie ze stanem z dnia 19 listopada 2008 r.), w powiecie bełchatowskim funkcjonują 3 stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji:

- 1) AUTO ZŁOM Eugenia Stefaniak, 97 – 403 Drużbice, Zwierzyniec 4B,
- 2) Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe „ISHAR” Paweł Kaczmarek, 97 – 425 Zelów, ul. Mickiewicza 4,
- 3) „AUTO – SYSTEM” s. c., 97 – 425 Zelów, ul. Piotrkowska 46.

Na terenie gminy Kluki w chwili obecnej nie funkcjonuje żadna stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Urząd Marszałkowski prowadzący wojewódzką bazę odpadową nie posiada danych dotyczących ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji przekazanych do demontażu w gminie Kluki.

3.3.6. Oleje odpadowe

W katalogu odpadów – określającym grupy, podgrupy i rodzaje odpadów oraz ich kody – wraz z listą odpadów niebezpiecznych, które zawiera załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1206), oleje odpadowe należą do 13 grupy – Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19).

Oleje odpadowe pochodzą głównie z 2 źródeł:

- 1) motoryzacji (zużyte oleje silnikowe, przekładniowe i inne),
- 2) działalności przemysłowej (zanieczyszczone oleje hydrauliczne, przekładniowe, maszynowe, turbinowe, sprężarkowe, transformatorowe, grzewcze).

Poza olejami odpadowymi wytwarzane są także odpady zanieczyszczone olejami, takie jak: zużyte filtry olejowe, czyściwo zanieczyszczone olejami, opakowania po olejach, zaolejone szlamy z separatorów olejowych oraz odstojników, szlamy z obróbki metali zawierające oleje i inne.

Zgodnie z wojewódzką bazą danych prowadzoną przez Marszałka Województwa Łódzkiego na terenie gminy Kluki w 2007 r. wytworzono 0,610 Mg olejów odpadowych, natomiast w 2008 r. – 1,100 Mg olejów odpadowych.

Zarówno w gminie Kluki jak i w całym powiecie bełchatowskim nie ma instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów olejowych.

3.3.7. Przeteterminowane środki ochrony roślin

Odpady pochodzące z przeterminowanych i wycofanych z obrotu środków ochrony roślin oraz odpady z bieżącej produkcji, dystrybucji i stosowania tych środków w rolnictwie, sadownictwie, konserwacji zieleni to znaczące źródło odpadów niebezpiecznych.

Należą do nich m.in. toksyczne i bardzo toksyczne środki ochrony roślin, zanieczyszczone opakowania, gleba i ziemia zawierająca substancje niebezpieczne, impregnaty i konserwanty owadobójcze i grzybobójcze. Z informacji udostępnionych z wojewódzkiej bazy danych wynika, że na terenie gminy Kluki w 2007 r. wytworzono 0,060 Mg odpadów o kodzie 15 01 10* – Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne).

3.3.8. Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych

W chwili obecnej na terenie gminy Kluki nie istnieją instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

3.4. POZOSTAŁE ODPADY

3.4.1. Zużyte opony

Zużyte opony w katalogu odpadów występują pod kodem 16 01 03. Od dnia 1 lipca 2003 r. obowiązuje zakaz unieszkodliwiania opon przez składowanie. Obowiązki producentów związane z opłatą produktową wymuszają zwiększenie stopnia wykorzystania zużytych opon poprzez bieżnikowanie, zagospodarowanie produktów z przeróbki mechanicznej i chemicznej oraz spalanie z wykorzystaniem energii.

Większość wytwarzanych odpadów w postaci zużytych opon, przekazywana jest przez wytwórców do stacji demontażu pojazdów, zakładów mechanicznych, zakładów wulkanizacyjnych skąd odpad trafia do zakładów zajmujących się odzyskiem. Poza tym, zużyte opony pozostające nadal u wytwórców indywidualnych, mogą być oddane podczas organizowanych obwoźnych zbiórek odpadów lub do istniejącego Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych.

Ilość zużytych opon wytworzonych na terenie gminy Kluki w latach 2005 - 2008 [Mg] zgodnie z wojewódzką bazą danych prowadzoną przez Marszałka Województwa Łódzkiego została przedstawiona w tabeli nr 10.

Tabela nr 10

Ilość zużytych opon wytworzonych na terenie gminy Kluki w latach 2005 - 2008 [Mg]

Rok	Ilość zużytych opon wytworzonych na terenie gminy Kluki [Mg]
2005	4,0
2006	12,9
2007	2,1
2008	0

(Źródło: wojewódzka baza danych prowadzona przez Marszałka Województwa Łódzkiego)

3.4.2. Odpady wielkogabarytowe

Odpady wielkogabarytowe oznaczone są w katalogu odpadów kodem 20 03 07. Powstają zarówno w sektorze komunalnym, jak i w przemyśle.

Z danych uzyskanych z wojewódzkiej bazy danych prowadzonej przez Marszałka Województwa Łódzkiego wynika, że na terenie gminy Kluki w 2007 i 2008 r. nie wytworzono odpadów wielkogabarytowych. Powodem tej sytuacji może być niewywiązanie się podmiotów wytwarzających odpady z obowiązku przekazania danych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. z 2007 r. Nr 101, poz. 686).

W gminie Kluki funkcjonuje zorganizowany system odbierania odpadów wielkogabarytowych. Są one odbierane podczas obwoźnych zbiórek odpadów oraz można je oddawać do Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych. Ilości odpadów wielkogabarytowych zebrane z terenu gminy Kluki w latach 2004 – 2008 przedstawia tabela nr 11.

Tabela nr 11

Ilość odpadów wielkogabarytowych zebrane z terenu gminy Kluki w latach 2004 - 2008 [Mg]

Rok	Ilość odpadów wielkogabarytowych zebranych z terenu gminy Kluki [Mg]	
	Odpady zebrane w Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych [Mg]	Odpady zebrane podczas objazdowej zbiórki odpadów wielkogabarytowych [Mg]
2004	1,33	1,05
2005	0,98	0,52
2006	8,46	b. d.
2007	0,77	4,37
2008	b. d.	8,95

(Źródła: Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Kluki za lata 2004 - 2006, Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Kluki za lata 2007 - 2008)

3.4.3. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

W katalogu odpadów odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) to grupa 17. Wytwórcami przywołanych wyżej odpadów są z reguły przedsiębiorcy budowlani, na których ciąży obowiązek właściwego postępowania z nimi (jeśli umowa o świadczenie usług nie stanowi inaczej). Ilości tych odpadów zależą od ilości prowadzonych robót budowlanych, remontowych i demontażowych na danym terenie.

Zgodnie z art. 17 ust. 1a Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 – ze zmianami) wytwórca odpadów, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw, a także przetwarzania odpadów zawierających azbest w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami.

Większość odpadów budowlanych jest obojętna dla środowiska i może być poddana odzyskowi. Odpady powstające w trakcie prac budowlanych, remontowych i demontażowych, zwłaszcza w budownictwie przemysłowym i drogowym, mogą być zanieczyszczone m.in. metalami ciężkimi, substancjami ropopochodnymi, PCB, substancjami impregnującymi lub zawierać azbest.

Ilości odpadów z grupy 17 poszczególnych rodzajów wytworzone na terenie gminy Kluki w latach 2007 – 2008 zawiera tabela nr 12.

Tabela nr 12

Ilości odpadów z grupy 17 poszczególnych rodzajów wytworzone na terenie gminy Kluki w latach 2007 - 2008

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]	
		2007	2008
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0,000	156,600
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,000	5,700
17 04 05	Żelazo i stal	0,000	11,200
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	0,000	9,600
17 06 05*	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest	9,874	2,640
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0,000	7,900
RAZEM grupa 17 – Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)		9,874	193,640

(Źródło: wojewódzka baza danych prowadzona przez Marszałka Województwa Łódzkiego)

Odzysk odpadów budowlanych polega przede wszystkim na wykorzystaniu ich w ramach prowadzonych robót ziemnych, budowlanych, a także do rekultywacji składowisk odpadów komunalnych, jako warstwy izolacyjne na składowiskach odpadów. Pewna ilość przywołanych wyżej odpadów wykorzystywana jest w procesie odzysku R14 do wypełniania rekultywowanych wyrobisk poeksploatacyjnych. Proces ten przy zastosowaniu wymaganych prawem środków ostrożności, zwłaszcza w zakresie ochrony wód podziemnych, zdaje się być rozwiązaniem podwójnie

korzystnym dla środowiska. Z jednej strony zagospodarowuje się odpady o dużej objętości, z drugiej strony umożliwia przywrócenie powierzchni terenu do stanu pierwotnego. Przy odkrywkowej eksploatacji kopalni degradacja dużych powierzchni gruntów jest jednym z największych problemów.

Zgodnie z art. 4 Regulaminu utrzymania czystości porządku na terenie Gminy Kluki zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Kluki Nr 31/XXXIII/06 z dnia 13 października 2006 r. odpady z budowy i remontów nieruchomości należy gromadzić wyłącznie w kontenerach przeznaczonych na odpady pobudowlane lub poremontowe, opróżnianych systematycznie przez odbiorcę posiadającego zezwolenie na zbieranie i transport tego typu odpadów. Zapewnienie odbioru odpadów pobudowlanych i z remontów z terenu budowy należy do wykonawcy robót budowlanych. Z art. 2 wynika, iż Regulamin obowiązuje właścicieli nieruchomości, wykonawców robót budowlanych, właścicieli i kierowników firm wywozowych, zarządców dróg oraz osoby przebywające czasowo na terenie gminy Kluki.

3.4.4. Komunalne osady ściekowe

Osady ściekowe powstają w wyniku procesów oczyszczania ścieków. W katalogu odpadów komunalne osady ściekowe określone są kodem 19 08 05 jako ustabilizowane komunalne osady ściekowe.

Na ich ilość mają wpływ 2 zasadnicze czynniki:

- 1) czynnik demograficzny,
- 2) czynnik związany z realizacją inwestycji z zakresu budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczania ścieków.

Teren gminy Kluki jest zwodociągowany w 100%, jednak brak zarówno kanalizacji deszczowej, jak i sanitarnej. Ścieki są gromadzone głównie w zbiornikach bezodpływowych. Gminna oczyszczalnia ścieków nadal nie została wybudowana. Na terenie gminy Zakład POLGRUNT Sp. z o.o. w Osinie posiada własną oczyszczalnię ścieków o przepustowości 6 m³/dobę i odprowadza oczyszczone ścieki do rzeki Pilski. Rozbudowano oczyszczalnię ścieków przy szkole w Klukach, której celem będzie oczyszczanie ścieków pochodzących z pobliskiego osiedla domków jednorodzinnych. Przepustowość oczyszczalni wynosi 30 m³/dobę. Na terenie gminy funkcjonuje również oczyszczalnia ścieków o przepustowości 12 m³/dobę obsługująca bloki mieszkalne w Klukach (pozostałe po byłym Państwowym Gospodarstwie Rybackim). Obecnie jej moc wykorzystywana jest jedynie w 50%.

Według danych udostępnionych przez Marszałka Województwa Łódzkiego prowadzącego wojewódzką bazę danych w latach 2007 – 2008 w gminie Kluki nie zostały wytworzone osady ściekowe określone kodem 19 08 05 jako ustabilizowane komunalne osady ściekowe. Podstawę informacyjną bazy stanowią m. in. dane przekazywane przez posiadaczy odpadów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. z 2007 r. Nr 101, poz. 686). Domniemywa się więc, że powodem takiej sytuacji jest niewywiązanie się posiadaczy odpadów wytwarzających wyżej wymienione odpady z obowiązku przekazywania zbiorczych zestawień danych.

3.4.5. Odpady opakowaniowe

Odpady opakowaniowe sklasyfikowane są w katalogu odpadów w grupie 15 a źródłami ich powstawania są przede wszystkim:

- gospodarstwa domowe,
- infrastruktura handlowa: supermarkety, sklepy, magazyny, itp.,
- zakłady przemysłowe i rzemieślnicze.

W ostatnich latach obserwuje się duży postęp w sektorze produkcji materiałów opakowaniowych polegający m. in. na znacznym obniżeniu ich masy za sprawą wprowadzonych norm wymuszających ich redukcję „u źródła”.

Odpowiedzialność przedsiębiorców wprowadzających na rynek produkty w opakowaniach za ograniczanie masy opakowań i ich jakość umożliwiającą odzysk, to pierwszy zasadniczy czynnik systemu gospodarowania odpadami opakowaniowymi w Polsce. Drugim ważnym elementem jest obowiązek:

- Gmin – polegający na umożliwianiu selektywnego zbierania odpadów w celu ich odzysku, w tym recyklingu,
- wytwórców odpadów – polegający na segregacji odpadów i ponoszeniu koniecznych kosztów związanych z ich pozbywaniem się.

Odpady opakowaniowe powstające w gospodarstwach domowych zostały wykazane w rozdziale 3.2. Aktualny sposób prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi. Występują one zarówno w odpadach zmieszanych, jak i w selektywnie zbieranych: tworzywa sztuczne, szkło, papier i tektura.

W tabeli nr 13 przedstawiono ilości odpadów opakowaniowych wytworzone na terenie gminy Kluki w latach 2007 - 2008.

Tabela nr 13

Ilości odpadów opakowaniowych wytworzone na terenie gminy Kluki w latach 2007 – 2008

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]	
		2007	2008
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,36	22,10
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,90	19,20
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	3,00
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	0,06	0,00
RAZEM Odpady opakowaniowe		7,32	44,30

(Źródło: wojewódzka baza danych prowadzona przez Marszałka Województwa Łódzkiego)

W 2008 r. na terenie gminy Kluki wytworzono 44,3 Mg odpadów opakowaniowych, wśród których największy udział miały odpady opakowania z papieru i tektury oraz opakowania z tworzyw sztucznych.

3.4.6. Odpady z przemysłu inne niż niebezpieczne i komunalne

Odpady, których powstawanie jest wynikiem działalności usługowo – produkcyjnej, prowadzonej przez podmioty gospodarcze, określane są mianem odpadów przemysłowych. W zakładach przemysłowych powstają zarówno odpady niebezpieczne, inne niż niebezpieczne oraz komunalne. Niewielka ilość wytworzonych odpadów wynika z faktu, iż gmina Kluki należy do rejonów typowo rolniczych, gdzie przemysł ma znikome znaczenie. Ilości odpadów innych niż niebezpieczne, z podziałem na grupy, wytworzonych na terenie gminy Kluki przedstawiono w tabeli nr 14.

W ogólnej masie wytwarzanych odpadów dominują odpady z grupy 17 – Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych). Gospodarka odpadami z sektora gospodarczego jest zadaniem własnym wytwórców oraz gospodarujących odpadami.

Tabela nr 14

Ilości odpadów innych niż niebezpieczne, podziałem na grupy, wytworzone w latach 2007 – 2008 w gminie Kluki

Nr grupy odpadów	Nazwa grupy odpadów	Ilość odpadów [Mg]	
		2007	2008
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	14,15	2,80
16	Odpady nieujęte w innych grupach	2,10	0,00
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	0,00	266,60
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	13,19	0,00
RAZEM		56,00	336,00

(Źródło: wojewódzka baza danych prowadzona przez Marszałka Województwa Łódzkiego)

3.4.7. Unieszkodliwianie i odzysk odpadów z przemysłu

Na terenie gminy Kluki działa jeden podmiot gospodarczy zajmujący się odzyskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne poza instalacjami: Zakład Produkcyjno – Usługowo – Handlowy „SPRZĘT – BUD”, 97 – 415 Kluki, Nowy Janów 40, którego właścicielem jest Kazimierz Sosnowicz. W zakładzie są poddawane odzyskowi odpady o następujących kodach: 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 01 81, 17 01 82, 17 03 02, 17 05 08 oraz 17 09 04.

4. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Prognoza zmian ilości i jakości powstających odpadów jest warunkiem opracowania systemów postępowania z nimi w przyszłości. Bazę wyjściową do prognozy powinny stanowić wyniki badań właściwości technologicznych odpadów, a w szczególności zmieniające się w czasie jednostkowe wskaźniki nagromadzenia odpadów, oraz przewidywane dane w zakresie m. in. liczby ludności, ilości zakładów przemysłowych w okresie perspektywicznym.

Dla opracowania prognozy zmian w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Kluki przyjęto wskaźniki i założenia zamieszczone w krajowym i wojewódzkim planie gospodarki odpadami. Prognozę zmian liczby ludności wykonano na podstawie liczby ludności w gminie Kluki w 2007 r. przy użyciu wskaźników zmian liczby ludności zamieszczonych w Prognozie ludności na lata 2008 – 2035, opublikowanej na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.

Prognozę zmian liczby ludności dla gminy Kluki do 2030 r. przedstawia tabela nr 15.

Tabela nr 15

Prognoza zmiany liczby ludności dla gminy Kluki do 2030 r.

Wyszczególnienie	Lata					
	2007	2010	2015	2020	2025	2030
Wskaźnik zmian	100,0	100,1	100,0	99,3	97,9	96,1
Liczba ludności	4071	4077	4071	4041	3987	3911

(Źródło: Urząd Gminy w Klukach i GUS)

Liczba mieszkańców gminy Kluki na dzień 31 grudnia 2007 r. kształtowała się na poziomie 4071 osób. W perspektywie kilku – kilkunastu lat liczba ta uzależniona będzie m. in. od przyrostu naturalnego i skali migracji. Według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego w ciągu najbliższych lat liczba ludności w gminie Kluki nieznacznie zmaleje, pomimo że obserwuje się wyraźną tendencję do migracji ludności z miasta Bełchatowa na teren gminy Kluki.

Założenia przyjęte do prognozowania zmian:

- zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych będą następowały powoli;
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów na jednego mieszkańca powiatu kształtował się będzie na poziomie co najmniej 1% w skali roku;
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów z obecnych 5,9% (w stosunku do całości wytwarzanych odpadów) do 10% w 2010 r. i 17% w 2015 r. spowoduje zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych, zmniejszy się w nich głównie zawartość papieru i tworzyw sztucznych.

Przedstawiona prognoza ma za zadanie pokazać tendencje zmian w ilości i składzie wytwarzanych odpadów w przyszłości.

Zmiany w ilości i jakości odpadów wytwarzanych na terenie gminy Kluki zależą przede wszystkim od postawy mieszkańców oraz od gospodarki odpadami w poszczególnych zakładach przemysłowych czy usługowych, postępu technicznego zarówno w rozwoju gospodarki, jak i gospodarowaniu odpadami.

Przewiduje się, że jeszcze przez najbliższe kilka lat dominować będzie wzrost konsumpcji, a dopiero w nieco dalszej perspektywie czasowej, zaczną brać górę świadome postawy proekologiczne, także w podejściu do problematyki odpadów. Uwidocznili się to takimi tendencjami, jak spadek ilości opakowań z tworzyw sztucznych na korzyść opakowań z drewna czy papieru i wyrobów szklanych

wielokrotnego użytku. Należy przypuszczać, że powyżej przedstawiony scenariusz będzie postępował wolno, wobec czego założono też niewielkie zmiany emisji poszczególnych rodzajów odpadów.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami zakłada, że w przyszłości będzie następować:

- rozwój selektywnego zbierania oraz segregowania odpadów komunalnych, m.in. w związku z koniecznością wdrażania dyrektyw unijnych;
- przyspieszenie działań w zakresie tworzenia ponadgminnych i gminnych systemów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji;
- organizowanie regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów komunalnych;
- zmniejszenie ilości składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczonych do składowania odpadów komunalnych.

4.1. ODPADY KOMUNALNE

Jak wynika z powyższych założeń, zmiany jakości i ilości odpadów będą następować raczej powoli i będą pochodną zmian w przyzwyczajeniach, czy zmian w poziomie dochodów ludności. Bardzo dużo zależeć będzie od wysiłków Urzędu Gminy w Klukach, polegających na podnoszeniu świadomości ekologicznej społeczności lokalnych oraz egzekwowaniu wymagań, ustanowionych w prawie krajowym i lokalnym, zarówno wobec właścicieli nieruchomości (wytwórców odpadów), jak i wobec przedsiębiorców, odbierających odpady, aby wykonywali wszystkie, wynikające z uzyskanych zezwoleń obowiązki.

Przedstawiono dwa warianty prognozowanych ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w gminie Kluki. Pierwszy wariant (tabela nr 16) określa ilości wyliczone przy zastosowaniu prognozowanych przez Główny Urząd Statystyczny zmian demograficznych w gminie i założeniu, że rocznie ilość wytwarzanych odpadów będzie wzrastać o 1%. Wariant ten został przedstawiony jedynie jako baza wyjściowa dla celów porównawczych. Nie przewiduje on wzrostu selektywnie zbieranych odpadów. Drugi wariant (tabela nr 17) zakłada, że w 2010 r. selektywnie zebrane odpady będą stanowić 10% ogółu zebranych odpadów, a w 2015 r. – 17%.

Dotychczasowy system gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Kluki jest zaawansowany i pozwala przypuszczać, że zostaną zrealizowane założenia zaprezentowane w tabeli nr 17.

Tabela nr 16

Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych (uwzględniająca jedynie przewidywany wzrost ilości odpadów, bez zmian w selektywnej zbiórce – pesymistyczna)

Nazwa strumienia odpadów	Ilość odpadów [Mg]		
	2007	2010	2015
Odpady komunalne zbierane selektywnie:	61,98	63,85	67,11
• papier i tektura	4,85	5,00	5,25
• tworzywa sztuczne	9,82	10,12	10,63
• szkło	40,22	41,44	43,55
• metale	0,64	0,66	0,69
• odpady wielkogabarytowe	5,14	5,30	5,57
• urządzenia zawierające freony - zużyty sprzęt AGD	0,20	0,21	0,22
• zużyte urządzenia zawierające elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	0,25	0,26	0,27
• zużyte urządzenia zawierające elektryczne i elektroniczne - RTV	0,86	0,88	0,93
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	334,5	344,64	362,22
RAZEM Odpady komunalne	396,48	408,49	429,33

(Źródło danych o ilości zebranych odpadów w 2007 r.: Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Kluki za lata 2007 - 2008)

Tabela nr 17

Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych (uwzględniająca wzrost ilości selektywnie zbieranych odpadów o 10% w 2010 r. i 17% w 2015 r. – optymistyczna)

Nazwa strumienia odpadów	Ilość odpadów [Mg]		
	2007	2010	2015
Odpady komunalne zbierane selektywnie	61,98	40,85	72,99
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	334,5	367,64	356,34
RAZEM Odpady komunalne	396,48	408,49	429,33

(Źródło danych o ilości zebranych odpadów w 2007 r.: Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Kluki za lata 2007 - 2008)

4.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Opracowanie prognozy powstawania odpadów niebezpiecznych jest bardzo trudne. Z jednej strony zwiększa się presja w postaci zaostżania wymogów prawnych dla wytwórców oraz gospodarujących odpadami niebezpiecznymi, powodująca ograniczenie ich wytwarzania. Z drugiej strony, w nadchodzących latach należy spodziewać się ich wzrostu na skutek pozbywania się przez podmioty gospodarcze i innych właścicieli odpadów zawierających np. PCB, azbest.

W wyniku prowadzonych akcji, polegających na uświadamianiu społeczeństwu, w jaki sposób należy postępować z przeterminowanymi lekami, opakowaniami po lekach, środkach ochrony roślin i innymi tego typu odpadami, można oczekiwać większej ilości wykazywanych odpadów niebezpiecznych, które do tej pory również były wytwarzane, lecz trafiały do strumienia odpadów niesegregowanych. Ponadto wzrastać będzie znacząco ilość pojazdów wycofywanych z eksploatacji oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011 przyjmuje wzrost jednostkowy wskaźnika wytwarzania odpadów niebezpiecznych na jednego mieszkańca na poziomie 5% w skali roku.

Przyjmując wskaźniki wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w tabeli nr 18 przedstawiono prognozy ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych w latach 2010 i 2015.

Tabela nr 18

Prognozowane ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych w latach 2010 i 2015

Wyszczególnienie	2007	2010	2015
Liczba mieszkańców	4071	4077	4071
Ilość odpadów [Mg]	10,874	12,588	16,066

(Źródło danych o ilości wytworzonych odpadów w 2007 r.: wojewódzka baza danych prowadzona przez Marszałka Województwa Łódzkiego)

W związku prognozowanym zwiększeniem ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych konieczne jest uregulowanie gospodarki tego rodzaju odpadami w gminie Kluki.

4.3. POZOSTAŁE ODPADY

4.3.1. Zużyte opony

Ilość odpadów w postaci zużytych opon będzie wzrastać za sprawą rozwoju rynku komunikacyjnego, szerokiej dostępności pojazdów używanych sprowadzanych z zagranicy, rozwoju gospodarczego, itd.. Bazując na wojewódzkim planie gospodarki odpadami, w gminie przyjęto 10% wskaźnik wzrostu ilości zużytych opon w skali roku. Prognozowane ilości zużytych opon w gminie Kluki w latach 2009 - 2015 przedstawiono w tabeli nr 19.

Tabela nr 19

Prognozowane ilości zużytych opon w gminie Kluki w latach 2009 - 2015

Ilość zużytych opon [Mg]			
2007	2009	2011	2015
2,1	2,5	3,1	4,5

(Źródło danych o ilości wytworzonych odpadów w 2007 r.: wojewódzka baza danych prowadzona przez Marszałka Województwa Łódzkiego)

W związku prognozowanym zwiększeniem ilości zużytych opon konieczny jest nadzór systemu gospodarki tego rodzaju odpadami w gminie Kluki.

4.3.2. Odpady wielkogabarytowe

Nie przewiduje się, aby gospodarka odpadami wielkogabarytowymi uległa większym zmianom w nadchodzących latach. Dla gminy Kluki przyjęto współczynnik wzrostu ilości odpadów wielkogabarytowych na poziomie 1%, a prognozowane wyniki zaprezentowano w tabeli nr 20.

Tabela nr 20

Prognozowane ilości odpadów wielkogabarytowych w gminie Kluki w latach 2009 - 2015

Ilość odpadów wielkogabarytowych [Mg]			
2007	2009	2011	2015
5,14	5,24	5,35	5,57

(Źródło danych o ilości zebranych odpadów w 2007 r.: Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Kluki za lata 2007 - 2008)

System gospodarowania tymi odpadami na terenie gminy Kluki dotychczas funkcjonował poprawnie i był w pełni wydajny. Niewielki wzrost ilości wytwarzanych odpadów wymoże być spowodowany jedynie wzrostem tendencji konsumpcyjnych mieszkańców.

4.3.3. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Ilość wytwarzanych odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej jest wprost proporcjonalna do ilości świadczonych usług w zakresie budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej na danym terenie.

Przyjmując dynamikę wzrostu ilości tych odpadów, za wojewódzkim planem

gospodarki odpadami na poziomie 10% w latach 2007 - 2011 i 5% w latach kolejnych, w tabeli nr 21 przedstawiono prognozy dla gminy Kluki.

Tabela nr 21

Prognozowane ilości odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w gminie Kluki w latach 2010 - 2015

Ilość odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej [Mg]			
2007	2010	2011	2015
9,87	13,14	14,45	17,56

(Źródło danych o ilości wytworzonych odpadów w 2007 r.: wojewódzka baza danych prowadzona przez Marszałka Województwa Łódzkiego)

4.3.4. Komunalne osady ściekowe

Na ilość wytwarzanych komunalnych osadów ściekowych ma wpływ czynnik demograficzny oraz czynnik związany z realizacją inwestycji z zakresu budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczania ścieków. Zarówno liczba ludności w gminie Kluki może ulec wahaniom, jak i przewiduje się realizację inwestycji z zakresu gospodarki ściekowej. Planowane są inwestycje polegające na rozbudowie sieci kanalizacyjnych i podłączaniu większej ilości mieszkańców do zorganizowanych systemów odbierania ścieków.

Według danych udostępnionych przez Marszałka Województwa Łódzkiego prowadzącego wojewódzką bazę danych w latach 2007 – 2008 w gminie Kluki nie zostały wytworzone osady ściekowe określone kodem 19 08 05 jako ustabilizowane komunalne osady ściekowe. W związku z tym nie jest możliwe prognozowanie ilości wyżej wyszczególnionych odpadów.

4.3.5. Odpady opakowaniowe

Prognozowanie ilości wytwarzanych odpadów opakowaniowych oparto na wskaźnikach dla województwa łódzkiego przyjętych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami. W gminie Kluki założono dla odpadów opakowaniowych:

- z papieru i tektury - wzrost ilości o 20%,
- z tworzyw sztucznych - wzrost ilości o 5%,
- zmieszanych - spadek ilości o 10% w skali roku,
- zawierających pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne) - wzrost ilości o 10%.

Prognozę ilości odpadów opakowaniowych w gminie Kluki w latach 2009 – 2015 wykonano na podstawie danych z wojewódzkiej bazy danych prowadzonej przez Marszałka Województwa Łódzkiego dotyczących 2007 i 2008 r.. Ilości prognozowane poszczególnych rodzajów odpadów na lata 2010, 2011, 2015 przedstawiono w tabeli nr 22. Do analizy wzrostu ilości poszczególnych grup odpadów opakowaniowych użyto najnowszych dostępnych danych ilościowych. W przypadku opakowań z papieru i makulatury, opakowań z tworzyw sztucznych i zmieszanych odpadów opakowaniowych jako ilość wyjściową potraktowano dane z 2008 r.. Natomiast w przypadku opakowań zawierających pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczonych (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne) podstawę obliczeń stanowiła ilość odpadów z 2007 r..

Tabela nr 22

Prognozowane ilości odpadów opakowaniowych w gminie Kluki w latach 2010 - 2015

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Wytworzona ilość [Mg]				
		2007 ¹	2008 ¹	2010	2011	2015
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,36	22,10	31,82	38,19	79,19
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,90	19,20	21,17	22,23	27,02
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	3,00	2,40	2,20	1,40
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	0,06	0,00	0,08	0,09	0,13
RAZEM Odpady opakowaniowe		7,32	44,30	55,50	62,69	107,77

¹ ilość odpadów określona według wojewódzkiej bazy danych prowadzonej przez Marszałka Województwa Łódzkiego

4.3.6. Odpady z przemysłu inne niż niebezpieczne i komunalne

O ilości powstających odpadów przemysłowych w gminie Kluki decydować będą następujące tendencje:

- wzrost gospodarczy, powodujący zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów,
- krajowa polityka gospodarki odpadami zmierzająca do ograniczania ich ilości wytwarzanych poprzez wpływające na koszty dalszego postępowania z odpadami oraz inne zabiegi narzucające podmiotom gospodarczym ograniczenia.

Uznano, że można przyjąć za Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 oraz Planem Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego następujące wskaźniki zmian w skali roku w poszczególnych sektorach przemysłu:

- 1) spożywczo – rolnym (grupa 02) spadek o 0,42%,
- 2) odpady nieujęte w innych grupach (grupa 16) wzrost o 2,10%,
- 3) odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (grupa 17) wzrost o 10% w latach 2007 – 2010 oraz wzrost o 5% w latach 2012 – 2015,
- 4) instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczania ścieków, uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (grupa 19) wzrost o 2,50%.

Na podstawie powyższych wskaźników opracowano prognozy ilości wytwarzanych odpadów przemysłowych w gminie Kluki w latach 2010, 2011, 2015 i zaprezentowano je w tabeli nr 23.

Tabela nr 23

Prognozy ilości wytwarzanych odpadów przemysłowych z poszczególnych grup odpadów

Nr grupy odpadów	Nazwa grupy odpadów	Ilość odpadów [Mg]				
		2007 ¹	2008 ¹	2010	2011	2015
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	14,15	2,80	2,78	2,76	2,72
16	Odpady nieujęte w innych grupach	2,10	0,00	2,24	2,28	2,48
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	0,00	266,60	293,93	323,32	473,37
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	13,19	0,00	14,20	14,56	16,07

¹ ilość odpadów określona według wojewódzkiej bazy danych prowadzonej przez Marszałka Województwa Łódzkiego

Do prognozy wzrostu ilości przemysłowych z poszczególnych grup odpadów użyto najnowszych dostępnych danych ilościowych. W przypadku odpadów z grupy 02 oraz 17 jako ilość wyjściową potraktowano dane z 2008 r., natomiast w przypadku odpadów z grup 16 i 19 podstawę obliczeń stanowiła ilość odpadów z 2007 r..

Prognozy zaprezentowane w niniejszym rozdziale zostaną zweryfikowane podczas przygotowywania kolejnych sprawozdań z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami.

Znacznych rozbieżności spodziewać się można z uwagi na fakt, że wielu wytwórców odpadów zostało pominiętych przy ocenie aktualnego stanu gospodarki odpadami, ponieważ nie wywiązali się z obowiązku przedłożenia Marszałkowi Województwa Łódzkiego sprawozdania, o ilości wytworzonych odpadów. W tej grupie mogły

znaleźć się liczne mniejsze firmy gospodarujące odpadami, takie jak: przychodnie i gabinety lekarskie, przychodnie weterynaryjne, zakłady rzemieślnicze, zakłady motoryzacyjne, wulkanizacyjne czy zakłady budowlane.

5. CELE PRZYJĘTE W GOSPODARCE ODPADAMI

Zasadnicze priorytety w zakresie gospodarki odpadami określone w planach wyższych szczebli zakładają m.in.:

- 1) podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- 2) rozwój systemów selektywnej zbiórki odpadów,
- 3) zmniejszenie ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych, wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych,
- 4) rozwój i doskonalenie zorganizowanych systemów gospodarki odpadami.

W oparciu o wymienione priorytety określono główne cele i zadania oraz proponowany system gospodarki odpadami dla gminy Kluki.

5.1. ODPADY KOMUNALNE

Istotnym zagadnieniem w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Kluki jest konieczność redukcji ilości odpadów komunalnych na składowiska odpadów, w szczególności ulegających biodegradacji kierowanych. Wymagane jest zmniejszenie do 31 grudnia 2010 r. ilości składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do 75% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., w 2013 r. - do 50%, a w 2020 r. - do 35%.

Do obliczenia bazowej ilości odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r., zgodnie z wytycznymi Krajowego planu gospodarki odpadami 2010 przyjęto wskaźnik dla terenów wiejskich – 47 kg/mieszkańca rocznie.

Liczba mieszkańców gminy Kluki w 1995 r. wynosiła 3834 osób (www.gov.pl archiwum – Bank Danych Regionalnych). Zatem bazowa ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. wynosiła 180,20 Mg.

Od końca 2010 r. nie będzie można składować więcej, niż 135,15 Mg odpadów biodegradowalnych, co stanowi 75% całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Do 31 grudnia 2013 r. należy zredukować ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji o 50% w stosunku do 1995 r.. Zatem można składować najwyżej

90,10 Mg, natomiast do końca 2020 r. ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji musi spaść poniżej 59,47 Mg (33%).

Cele:

- 1) Objęcie mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji do 2010 r.,
- 2) Ograniczenie ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji do ustalonych na mocy ustawy o odpadach limitów,
- 3) Zmniejszenie ilości wszystkich rodzajów odpadów kierowanych na składowiska,
- 4) Zwiększenie wykorzystywania odpadów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego jako źródła energii odnawialnej (szczególnie przy zastępowaniu paliw kopalnych) w celu osiągnięcia limitów wykorzystania energii odnawialnej.

Działania:

- 1) Zwiększenie nadzoru i kontroli wobec właścicieli nieruchomości (zarówno osób fizycznych, jak i podmiotów gospodarczych) w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi,
- 2) Stosowanie środków przymusu w postaci np. odbioru zastępczego, o którym mowa w Ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 – ze zmianami),
- 3) Wprowadzanie na szerszą niż dotychczas skalę selektywnego odbioru odpadów „u źródła”, umożliwianie mieszkańcom segregacji odpadów już w gospodarstwach domowych,
- 4) Kontynuacja działań edukacyjnych i promujących selektywną zbiórkę odpadów,
- 5) Propagowanie kompostowania odpadów na terenach zabudowy jednorodzinnej,
- 6) Inwestycje w gospodarce odpadami zmierzające do pełnej obsługi poszczególnych strumieni odpadów z sektora komunalnego, w tym odpadów ulegających biodegradacji.

W chwili obecnej ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy Kluki nie jest znana, ponieważ w większości są one poddawane kompostowaniu przez właścicieli nieruchomości i nie jest prowadzona ich ewidencja ilościowa.

Istotnym zagadnieniem w planowanym systemie gospodarki odpadami będzie utworzenie tzw. zakładów zagospodarowania odpadów (ZZO) o przepustowości wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego

przez minimum 150 000 mieszkańców, spełniających w zakresie technicznym kryteria najlepszej dostępnej techniki (BAT).

W województwie łódzkim planowane jest utworzenie 10 obszarów, w których funkcjonować będzie zintegrowany system gospodarki odpadami powiązany w sposób trwały z instalacjami i urządzeniami służącymi odzyskowi lub unieszkodliwianiu odpadów.

Zgodnie z wytycznymi Planu Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011 gmina Kluki została przyporządkowana do rejonu **obsługi nr VI**.

Gmina Kluki powinna dążyć wraz z pozostałymi gminami wchodzącymi w skład Związku Komunalnego Gmin z siedzibą w Kleszczowie do wspólnego prowadzenia działań w zakresie gospodarowania odpadami.

Planowany w rejonie VI ZZO będzie zlokalizowany w Woli Kruszyńskiej, w gminie Bełchatów. Łączna wydajność linii sortowniczych wyniesie około 80 000 Mg/rok. Wydajność poszczególnych instalacji do kompostowania, zarówno istniejących jak i planowanych została przedstawiona w tabeli nr 24. Docelowa łączna wydajność trzech obiektów ma wynosić 7 400 Mg.

Tabela nr 24

Istniejące i planowane kompostownie

Lokalizacja	Wydajność [Mg/rok]	Termin realizacji
Płyta kompostowa na składowisku odpadów w Woli Kruszyńskiej, gmina Bełchatów, administrowana przez Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKOM Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie	2 400	obiekt istniejący
Planowana kompostownia odpadów ulegających biodegradacji w Woli Kruszyńskiej, gmina Bełchatów, w ramach ZZO	2 000	planowany 2009, nie zrealizowany
Planowane urządzenia do kompostowania na terenie istniejącej oczyszczalni ścieków miasta Bełchatowa	3 000	2008 - 2013

(Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011)

Na terenie gminy Kleszczów planowana jest budowa zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów, gdzie kierowany będzie główny strumień odpadów komunalnych. Kilka istniejących składowisk odpadów w tym rejonie planowanych jest do zamknięcia i rekultywacji.

Wykaz istniejących i planowanych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami w rejonie obsługi nr VI został przedstawiony w tabeli nr 25. Natomiast rysunek nr 6 przedstawia lokalizację proponowanych zakładów zagospodarowania odpadów (ZZO).

Tabela nr 25

Wykaz istniejących i planowanych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami w rejonie obsługi nr VI

Nazwa zadania	Podmiot zgłaszający	Moc przerobowa [Mg/rok]	Planowany termin realizacji zadania	Koszt całkowity PLN	Źródła finansowania
Montaż linii sortowniczej w Woli Kruszyńskiej, gmina Bełchatów	Miasto Bełchatów	50 000	2007	1 000 000	1, 2, 3, 4
Budowa kompostowni odpadów ulegających biodegradacji I etap w Woli Kruszyńskiej, gmina Bełchatów	Miasto Bełchatów	2 000	2009	1 000 000	1, 2, 3, 4
Rozbudowa istniejącego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Woli Kruszyńskiej, gmina Bełchatów	Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKOM Sp. z o.o.	60 000	2011	2 000 000	3, 4
Istniejąca płyta kompostowa na składowisku odpadów w Woli Kruszyńskiej, gmina Bełchatów, administrowana przez Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKOM Sp. z o.o.	Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKOM Sp. z o.o.	2 400	-	-	-
Budowa urządzeń do kompostowania na terenie istniejącej oczyszczalni ścieków miasta Bełchatowa oraz budowa instalacji do przeróbki osadów (fermentacja osadów w zamkniętym basenie fermentacyjnym, instalacja biogazu (obróbka i spalanie), suszenie osadów z wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii, dezintegracja osadów nadmiernych)	Miasto Bełchatów	3 000	2008-2013	9 000 000	1, 5
Budowa sortowni odpadów komunalnych	Miasto Pabianice (inwestycja „EKO - REGION” Sp. z o.o.)	30 000 - 50 000	2007-2008	10 000 000	1, 6
Budowa zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów, gmina Kleszczów	„EKO - REGION” Sp. z o.o.	50 000 - 100 000	2008-2010	200 000 000	6
Modernizacja i rozbudowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rzgowie (poza ZZO)	Rzgów	3 500	2007	1 400 000	1, 7
Modernizacja składowiska odpadów w Kruszwie (składowisko odpadów bez pozwolenia zintegrowanego)	Tuszyn	-	2008-2009	1 000 000	1, 3
Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Mąkolicach (składowisko odpadów bez pozwolenia zintegrowanego)	Wola Krzysztoporska	-	2008-2011	ok. 350 000	1, 3, 4
Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów w Dołach Brzeskich	Grabica (inwestycja Miasta Piotrków Tryb.)	-	2008-2010	3 940 000	1, 8
Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Rudzisku, gmina Szczerców	Gmina Szczerców	-	2008-2013	300 000	1, 3
Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów w Brodni Górnej	Gmina Buczek	-	2009	b. d.	1, 8
Składowisko odpadów w Piaskach (składowisko odpadów bez pozwolenia)	Gmina Bełchatów	-	b. d.	b. d.	b. d.

zintegrowanego)					
Budowa punktu demontażu odpadów wielkogabarytowych i przeróbki odpadów budowlanych	Miasto Belchatów	3 800	2009	300 000	1, 3
Budowa regionalnego centrum odzysku i unieszkodliwiania odpadów w Bogumiłowie, gmina Kleszczów	Gmina Kleszczów	3 915	b. d.	b. d.	b. d.

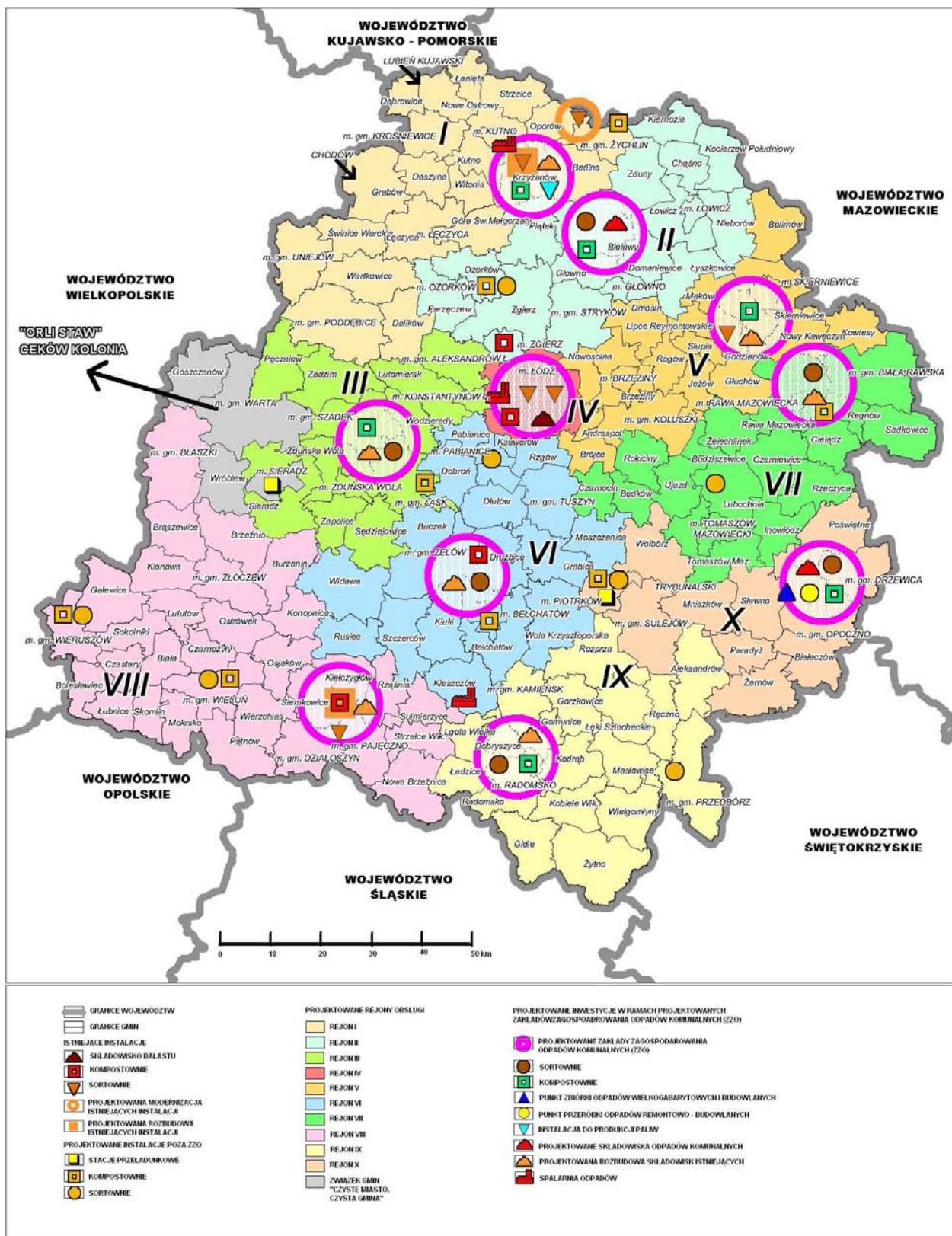
(Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Wojewódzka Łódzkiego 2011)

Źródła finansowania:

- 1 - Środki własne,
- 2 - Kredyt,
- 3 - Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- 4 - Środki unijne
- 5 - Fundusz Spójności,
- 6 - Środki z instytucji związanych z ochroną środowiska
- 7 - Środki zewnętrzne,
- 8 - PFOŚiGW,
- 9 - Dotacje funduszy wspierających.

Proponowane zakłady zagospodarowania odpadów komunalnych (ZZO)
 z obsługiwanyimi obszarami (istniejące i projektowane instalacje)

skala 1 : 700 000

Rysunek nr 6

Proponowane zakłady zagospodarowania odpadów (ZZO)
 (Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011)

5.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Podstawowym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest przemysł oraz działalność usługowa. Ponadto powstają one w służbie zdrowia, obronności, szkolnictwie, a także w gospodarstwach domowych (zużyte baterie i akumulatory, niektóre przeterminowane leki i opakowania po nich, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny i inne).

Z przeprowadzonej analizy wytwarzania odpadów niebezpiecznych na terenie gminy Kluki wynika, że gospodarowanie nimi jest na ogół poprawne.

Istotnym problemem na terenie gminy jest usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z założeniami przedstawionymi w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032” do 2032 r. należy usunąć i unieszkodliwić wyroby zawierające azbest.

Cele:

- 1) Ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych,
- 2) Usprawnienie systemu informacji o wytwarzanych odpadach niebezpiecznych,
- 3) Pełne wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- 4) Eliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwianie tych związków oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń je zawierających do 2010 r.,
- 5) Dążenie do likwidacji odpadów mogących zawierać PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.

Działania:

- 1) Akcje przybliżające problematykę odpadów niebezpiecznych społeczeństwu, pracownikom administracji terenowej, podmiotom gospodarczym,
- 2) Działania informacyjno – kontrolne prowadzące do usprawnienia systemu sprawozdawczości dotyczącej ilości poszczególnych rodzajów odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych,
- 3) Prowadzenie skutecznych akcji uświadamiających, jak należy postępować z odpadami niebezpiecznymi, takimi jak: przeterminowane leki i opakowania po lekach, opakowania po środkach ochrony roślin, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. W akcje powinno się zaangażować właścicieli aptek, sprzedawców, przedsiębiorców zobowiązanych do odbierania tego typu odpadów,

- 4) Informowanie społeczeństwa o konsekwencjach – karach za niewłaściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi,
- 5) Dalsze wspieranie mieszkańców gminy w bezpiecznym pozbywaniu się wyrobów zawierających azbest.

5.3. POZOSTAŁE ODPADY

5.3.1. Zużyte opony

Gospodarka zużytymi oponami na terenie gminy Kluki funkcjonuje sprawnie. Większość wytwarzanych tego typu odpadów przekazywana jest przez wytwórców do stacji demontażu pojazdów, zakładów mechanicznych, zakładów wulkanizacyjnych, z których następnie trafia do zakładów zajmujących się odzyskiem. Poza tym zużyte opony pozostające nadal u wytwórców indywidualnych mogą być oddane podczas organizowanych obwoźnych zbiórek odpadów lub do istniejącego Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych.

Cel:

- 1) Eliminowanie nieprawidłowego postępowania z zużytymi oponami poprzez ograniczanie możliwości ich spalania w instalacjach do tego nieprzystosowanych oraz poza instalacjami,
- 2) Rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon do 2011 r., w tym osiągnięcie poziomu odzysku – 75%, recyklingu – 15 %,
- 3) Docelowo do roku 2018 r. osiągnięcie poziomu odzysku – 100%, recyklingu – 20%.

Działania:

- 1) Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania ze zużytymi oponami, bezwzględnego zakazu ich spalania poza specjalnymi instalacjami, przewidzianych konsekwencji karnych za nieprzestrzeganie przepisów prawa.

5.3.2. Odpady wielkogabarytowe

W gminie Kluki istnieje zorganizowany, skutecznie funkcjonujący, system odbierania odpadów wielkogabarytowych. Są one odbierane podczas obwoźnych zbiórek odpadów oraz istnieje możliwość oddawania ich do Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych.

5.3.3. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

W katalogu odpadów odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) to grupa 17. Wytwórcami przywołanych wyżej odpadów są z reguły przedsiębiorcy budowlani, na których ciąży obowiązek właściwego postępowania z nimi (jeśli umowa o świadczenie usług nie stanowi inaczej). Ilości tych odpadów zależą od ilości prowadzonych robót budowlanych, remontowych i demontażowych na danym terenie.

Cel:

- 1) Osiągnięcie poziomu odzysku odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej – 50% w 2010 r. oraz 80% w 2018 r..

Działania:

- 1) Rozwój edukacji ekologicznej w zakresie selektywnego zbierania odpadów budowlanych oraz właściwego postępowania z nimi,
- 2) Skuteczna egzekucja przepisów prawnych dotyczących odpadów budowlanych,
- 3) Dążenie do objęcia wszystkich wytwórców odpadów budowlanych zorganizowanym systemem, który ograniczy niekontrolowane i niezgodne z prawem pozbywanie się ich.

5.3.4. Komunalne osady ściekowe

Według danych udostępnionych przez Marszałka Województwa Łódzkiego prowadzącego wojewódzką bazę danych w latach 2007 – 2008 w gminie Kluki nie zostały wytworzone osady ściekowe określone kodem 19 08 05 jako ustabilizowane komunalne osady ściekowe. W związku z tym brak informacji o wytwarzanych na terenie gminy Kluki osadach ściekowych.

Cele:

- 1) Ograniczenie składowania osadów ściekowych na składowiskach odpadów,
- 2) Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przekształcanych metodami termicznymi,
- 3) Stworzenie sprawnego i wydajnego systemu zagospodarowania osadów ściekowych.

Działania:

- 1) Współpraca gminy Kluki z pozostałymi gminami powiatu bełchatowskiego w celu wypracowania kompleksowego systemu gospodarowania komunalnymi osadami ściekowymi,
- 2) Uwzględnienie metod termicznych do unieszkodliwiania osadów ściekowych w procesie projektowania budowy/przebudowy oczyszczalni ścieków.

5.3.5. Odpady z przemysłu inne niż niebezpieczne i komunalne

Odpady z przemysłu powstają w wyniku działalności produkcyjnej i usługowej prowadzonej przez podmioty gospodarcze.

Większość małych i średnich przedsiębiorstw podlega nadzorowi w zakresie postępowania z odpadami poprzez kontrole wojewódzkiej inspekcji ochrony środowiska oraz system pozwoleń na wytwarzanie odpadów, informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gospodarowania odpadami (zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów).

Podobnie, jak w przypadku odpadów niebezpiecznych, wielu wytwórców odpadów z terenu gminy nie wywiązało się z obowiązku przedłożenia Marszałkowi Województwa Łódzkiego sprawozdania o ilości wytworzonych odpadów. W tej grupie mogły znaleźć się m.in.: zakłady rzemieślnicze, motoryzacyjne, wulkanizacyjne czy przedsiębiorcy budowlani.

Cele:

- 1) Zwiększenie ilości odpadów poddawanych odzyskowi,
- 2) Ograniczenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach odpadów.

Działania:

- 1) Informowanie oraz kontrola, które prowadzić będą do usprawnienia systemu sprawozdawczości dotyczącej ilości poszczególnych rodzajów odpadów,
- 2) Informowanie oraz kontrola, które prowadzić będą do poprawy gospodarowania odpadami w przemyśle, ich segregacji i przekazywania do odzysku.

6. ROZPOZNANIE ŹRÓDEŁ POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH W PLANIE

Z punktu widzenia potrzeb inwestorów realizujących inwestycje w gospodarce odpadami najważniejszymi krajowymi jednostkami finansującymi są:

- celowe fundusze ekologiczne o charakterze ogólnym (np. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW)),
- Bank Ochrony Środowiska S.A..

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na liście programów priorytetowych wymienia m.in.:

- 1) kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu, oraz unieszkodliwiania odpadów,
- 2) budowę:
 - punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
 - instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do odzysku, w tym recyklingu,
 - instalacji do odzysku, w tym recyklingu, poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
 - instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
 - instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie,
- 3) racjonalizację gospodarki zasobami i odpadami przez wspieranie wdrażania nowych technologii w zakresie ograniczania materiałochłonności i ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne,
- 4) wsparcie dla przedsiębiorców w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów użytkowych lub niebezpiecznych,
- 5) zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych,
- 6) zbieranie i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarowanie odpadami powstałymi w wyniku ich demontażu,
- 7) przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia, w tym: studium wykonalności, dokumentacji technicznej dla projektów, dokumentacji przetargowej.

Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, analogicznie jak Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, udzielają dofinansowania przedsięwzięć proekologicznych w formie niskooprocentowanych pożyczek i dotacji, głównie inwestycyjnych, przynoszących efekt ekologiczny. Każdy z funduszy wojewódzkich posiada własne programy priorytetowe określające typy zadań do finansowania oraz zasady udzielania pożyczek i dotacji.

Najważniejszymi zagranicznymi źródłami finansowania ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami są Fundusz Spójności oraz fundusze strukturalne.

Fundusz Spójności ma na celu ułatwienie integracji słabiej rozwiniętych krajów poprzez budowę sieci transportowych oraz obiektów ochrony środowiska o znaczeniu ponadregionalnym.

Fundusze strukturalne są instrumentami Polityki Strukturalnej Unii Europejskiej. Ich zadaniem jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów Unii Europejskiej. W ten sposób wpływa się na zwiększenie spójności ekonomicznej i społecznej Unii Europejskiej. Fundusze kierowane są do tych sektorów gospodarki i regionów, które bez pomocy finansowej nie są w stanie dorównać do średniego poziomu ekonomicznego w Unii Europejskiej.

Dokumentem określającym kierunki i wysokość wsparcia finansowego ze strony funduszy na realizację zamierzeń rozwojowych w Polsce w latach 2007 - 2013 jest Narodowa Strategia Spójności (NSS).

Najważniejszy z punktu widzenia ochrony środowiska jest program operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 - 2013. Jego celem jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej, przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

8. MONITORING REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU

Warunkiem osiągnięcia celów założonych w Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017, jest konsekwentna realizacja wyznaczonych działań, jego okresowa weryfikacja i unowocześnienie wraz z oceną skutków dla środowiska.

Monitoring polegać będzie na analizie i ocenie zmian w gospodarce odpadami, stopnia wykonania przyjętych w planie działań oraz ocenie realizacji wyznaczonych celów wraz z ustaleniem przyczyn rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami,

a stanem faktycznym. Najważniejszym etapem prowadzonego monitoringu realizacji postanowień gminnego planu gospodarki odpadami będzie sporządzanie co 2 lata sprawozdania z jego realizacji i przedstawienie go Radzie Gminy Kluki.

W tabeli nr 26 zaproponowano wskaźniki monitorowania realizacji postanowień Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017.

Tabela nr 26

Wskaźniki monitorowania realizacji postanowień Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Lp.	Wskaźnik	Jednostka
Wskaźniki stanu gospodarki odpadami i zmiany presji na środowisko		
1.	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych	Mg/M/rok
2.	Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Kg/M/rok
3.	Ilość zebranych odpadów komunalnych	Mg/M/rok
4.	Stopień objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów	%
5.	Ilość zebranych selektywnie odpadów (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%
6.	Ilość zebranych selektywnie odpadów ulegających biodegradacji (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%
7.	Ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji	%
8.	Ilość zebranych odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych)	%
9.	Udział odpadów z sektora komunalnego unieszkodliwianych przez składowanie	%
10.	Ilość selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych ze strumienia odpadów komunalnych (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%
11.	Ilość selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych z podziałem na poszczególne frakcje	Mg/rok
12.	Ilość wytworzonych osadów ściekowych	Mg s. m.
13.	Ilość osadów ściekowych unieszkodliwionych przez składowanie	%
14.	Ilość osadów ściekowych wykorzystanych na cele rolnicze	Mg. s. m.
15.	Ilość „dzikich” wysypisk odpadów	szt.
16.	Powierzchnia „dzikich” wysypisk odpadów	ha
17.	Nakłady inwestycyjne na gospodarkę odpadami	zł/rok
18.	Stopień realizacji poszczególnych działań, które zostały zaplanowane	opis
19.	Ilość poszczególnych rodzajów odpadów, np. tworzyw sztucznych, szkła, odpadów organicznych, poddanych procesowi odzysku	Mg/rok
20.	Ilość odpadów poddawanych procesowi unieszkodliwienia, w tym składowania	Mg/rok
Wskaźniki świadomości społecznej		
1.	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy gospodarki odpadami według oceny jakościowej	%
2.	Badanie opinii społecznej w zakresie gospodarki odpadami	liczba/opis
3.	Ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców (np. „dzikie” wysypiska odpadów)	liczba/opis
4.	Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno - informacyjnych	liczba/opis

Informacje o gospodarce odpadami i presji jej na środowisko zestawiane będą głównie w oparciu o: dane statystyczne, wojewódzką bazę danych prowadzoną przez Marszałka Województwa Łódzkiego, raporty Państwowego Monitoringu Środowiska oraz dane od innych jednostek realizujących przepisy ochrony środowiska oraz od podmiotów gospodarujących odpadami.

9. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA PLANU NA ŚRODOWISKO

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017 ma służyć poprawie stanu środowiska poprzez zaplanowanie działań usprawniających gospodarowanie odpadami. Cele wyznaczone w niniejszym dokumencie mają spowodować objęcie wszystkich powstających odpadów zorganizowanym, przejrzystym systemem gospodarowania.

Grupa działań polegających na rozwijaniu selektywnego odbierania odpadów spowoduje możliwość łatwiejszego i bezpiecznego wykorzystania większości z nich ponownie. Tylko niewielka część odpadów, nie nadająca się do odzysku, będzie podlegać unieszkodliwieniu. Efektem tego będzie znaczne zmniejszenie objętości odpadów trafiających na składowiska odpadów. Ponadto odpady odzyskane będą stanowić przydatne surowce i ograniczą konieczność wykorzystywania zasób naturalnych. Innym pozytywnym efektem segregacji odpadów powinno być ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów nie nadających się do ponownego wykorzystania, ponieważ koszty unieszkodliwiania odpadów z założenia mają być wyższe od kosztów odzysku odpadów.

Konieczne są nowoczesne inwestycje, dzięki którym w przyszłości możliwe będzie jak najpełniejsze wykorzystanie poszczególnych strumieni odpadów. Odpady wytwarzane na terenie gminy Kluki trafiać będą do planowanych nowoczesnych obiektów przeznaczonych do zagospodarowania odpadów.

Należy liczyć się z pewnymi negatywnymi oddziaływaniami na środowisko nowych przedsięwzięć. Niemożliwe jest bowiem przeprowadzenie jakiegokolwiek inwestycji bez ingerencji w środowisko naturalne. Ważne jest, aby ta ingerencja była ograniczona do minimum. Jest to możliwe przy zastosowaniu odpowiednich środków technicznych i technologicznych i w oparciu o obowiązujące przepisy i normy. Przedsięwzięcia najbardziej ingerujące w środowisko zostaną zlokalizowane poza terenem gminy Kluki, więc nie będą wywierały na niego wpływu.

Nie ulega wątpliwości, że korzyści dla środowiska wynikające z zaplanowanych w niniejszym opracowaniu działań w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Kluki będą wielokrotnie większe od negatywnych skutków.

Wójt Gminy Kluki wystąpił do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017.

Zgodnie z art. 58 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 – ze zmianami) Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi pismem z dnia 20 kwietnia 2010 r., znak PWIS-NS-OZNS-072/81/10 oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z dnia 12 kwietnia 2010 r., znak RDOŚ-10-WSI-o-6625/158/2010/mp, uzgodnili pozytywnie odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przywołanego wyżej projektu.

10. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PRZYJĘTYCH W PLANIE

Harmonogram działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 - 2013 z perspektywą do roku 2017 przedstawiono w tabeli nr 27.

Tabela nr 27

Harmonogram działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 - 2013 z perspektywą do roku 2017

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji zadań		Koszt realizacji [PLN]	Źródła finansowania
			bieżących 2010-2014	strategicznych 2010-2017		
1	Objęcie selektywną zbiórką odpadów opakowaniowych wszystkich mieszkańców gminy	Gmina Kluki, organizacje odzysku, przedsiębiorcy zbierający odpady	2010-2014	-	b. d.	1, 2
2	Wdrożenie i doskonalenie systemu zbierania i kompostowania odpadów ulegających biodegradacji	Gmina Kluki, przedsiębiorcy zbierający odpady	-	2010-2017	b. d.	1, 2
3	Wdrożenie i doskonalenie systemu zbierania odpadów niebezpiecznych	Gmina Kluki, organizacje odzysku, przedsiębiorcy zbierający odpady	-	2010-2017	b. d.	1, 2
4	Rozwój systemu zbierania odpadów wielkogabarytowych i budowlanych	Gmina Kluki, przedsiębiorcy zbierający odpady	2010-2014	-	b. d.	1, 2
5	Wdrożenie i doskonalenie systemu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Gmina Kluki, organizacje odzysku	2010-2014	-	b. d.	1, 2
6	Edukacja ekologiczna mieszkańców	Gmina Kluki	-	2010-2017	b. d.	1, 2

	gminy w zakresie wprowadzaniego systemu gospodarki odpadami					
7	Utrzymanie Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych	Gmina Kluki, organizacje odzysku, inne podmioty	-	2010-2017	b. d.	1, 2
8	Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów tzw. „dzikich wysypisk”	Gmina Kluki	-	2010-2017	b. d.	1, 2
9	Prowadzenie kampanii edukacyjnej w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów	Gmina Kluki we współpracy z Powiatem Bełchatowskim	-	2010-2017	b. d.	1, 2
10	Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami	Gmina Kluki	2013/2014	-	b. d.	1
11	Sporządzanie sprawozdań z Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami	Gmina Kluki	Cyklicznie co 2 lata	-	b. d.	1
12	Prowadzenie okresowych badań ilości i składu wytworzonych odpadów	Gmina Kluki, podmioty gospodarcze wytwarzające odpady	-	Cyklicznie	b. d.	1, 2
13	Dokształcanie pracowników administracji samorządowej szczebla gminnego w zakresie gospodarki odpadami, w szczególności w zakresie wydawania decyzji administracyjnych	Gmina Kluki	-	2010-2017	b. d.	1, 2
14	Współpraca z pozostałymi gminami wchodzącymi w skład VI rejonie obsługi i wsparcie w tworzeniu ZZO w Woli Kruszyńskiej	Gmina Kluki we współpracy z pozostałymi gminami VI rejonu obsługi	-	2010-2017	b. d.	1, 2, 3
15	Zwiększenie aktywności gminy w działaniach związanych z tworzeniem ponadgminnych jednostek realizujących kompleksową gospodarkę odpadami komunalnymi	Gmina Kluki	-	2010-2017	0	-
16	Sporządzenie Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Gmina Kluki	2010-2014	-	b. d.	1
17	Usuwanie wyrobów azbestowych zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami BHP	Zarządcy nieruchomości	-	2010-2017	b. d.	1
18	Unieszkodliwienie i dekontaminacja wyrobów zawierających PCB	Właściciele urządzeń	-	2010-2017	b. d.	1
19	Zwiększenie nadzoru nad spełnianiem wyznaczonych wymogów przez podmioty gospodarcze odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości	Gmina Kluki	-	2010-2017	0	-
20	Tworzenie systemów zagospodarowania osadów	Właściciele oczyszczalni	-	2010-2017	b. d.	1, 2, 3

	ściekowych poprzez odzysk oraz unieszkodliwianie metodami termicznymi					
21	Wspieranie wdrażania i budowy efektywnych ekonomicznie, przyjaznych środowisku technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii umożliwiających odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego i przekształcania; promocja wdrażania systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach	Gmina Kluki, organizacje odzysku, podmioty gospodarcze zarządzający instalacjami	-	2010-2017	b. d.	1, 2

Zróżła finansowania:

- 1 Środki własne,
- 2 Środki budżetowe powiatu na finansowanie zadań i przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- 3 Środki unijne.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Obowiązujące w kraju przepisy oraz polityka ekologiczna państwa nakładają na organ wykonawczy gminy obowiązek opracowania gminnego planu gospodarki odpadami stanowiącego część gminnego programu ochrony środowiska. Przywołane wyżej dokumenty powinny określać:

- aktualny stan środowiska,
- cele i priorytety ekologiczne,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno – ekonomiczne oraz środki finansowe.

Gminny plan gospodarki odpadami skupia się szczegółowo na opisie bieżącego stanu gospodarki odpadami w gminie, prognozie zmian, jakie mogą wystąpić w wytwarzaniu poszczególnych grup odpadów oraz wytyczeniu działań, jakie należy zrealizować, aby poradzić sobie z zagospodarowaniem powstających odpadów bez szkód dla środowiska naturalnego i uciążliwości dla społeczeństwa.

Gminny program ochrony środowiska i gminny plan gospodarki odpadami uchwała rada gminy raz na 4 lata. W 2004 r. uchwalono Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2004 - 2015. Niniejsze opracowanie jest aktualizacją przywołanego wyżej pierwotnego dokumentu i wytycza cele i kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami na lata 2010 - 2013 oraz perspektywy na kolejne 4 lata – do roku 2017.

Co 2 lata należy sporządzać sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami. Ma to służyć obserwacji, w jakim stopniu zostały zrealizowane zadania

przyjęte w planie oraz, czy ich realizacja przyniosła wymierne korzyści dla środowiska.

W Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 - 2013 z perspektywą do roku 2017 wyznaczone zostały cele, do których należy dążyć, aby sprawnie zagospodarować powstające odpady oraz sprostać wysokim wymaganiom stawianym przez prawo krajowe i unijne. Najważniejszymi celami planowanymi do realizacji w gminie Kluki są:

- 1) selektywne zbieranie odpadów „u źródła”, czyli segregacja odpadów w miejscu ich wytwarzania,
- 2) całkowite wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych, takich jak: zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opakowania po niektórych lekach, środkach ochrony roślin, innych substancjach szkodliwych, z ogółu odpadów zmieszanych,
- 3) ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów.

Opracowana prognoza zmian w gospodarce odpadami wskazuje, że w nadchodzących latach będzie można obserwować powolny wzrost ilości odpadów wytwarzanych w gminie Kluki, z okresowymi zmianami zależnie od rodzaju odpadów oraz koniunktury gospodarczej kraju/województwa/powiatu/gminy i związanych z tym postaw konsumenckich mieszkańców.

Ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko jest jednym z najważniejszych zadań własnych gminy w zakresie gospodarki odpadami. Dla potrzeb realizacji tego zadania w Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 - 2013 z perspektywą do roku 2017 określono harmonogram rzeczowo – finansowy działań ze wskazaniem sposobu ich realizacji.

Analiza oddziaływania niniejszego dokumentu na środowisko wskazuje, że realizacja planu nie przyczyni się do powstawania nowych zagrożeń pozwoli natomiast na ograniczenie zagrożeń występujących obecnie. Monitoring i ocena realizacji ustaleń planu będzie oparta na analizie ilości zebranych, odzyskanych, unieszkodliwianych i składowanych odpadów w odniesieniu do wskaźników wojewódzkich i krajowych. Cele krótkoterminowe weryfikowane będą co 2 lata, natomiast długoterminowe, co 4 lata.

12. ŹRÓDŁA INFORMACJI, BIBLIOGRAFIA

- Informacje udostępnione przez instytucje i jednostki zajmujące się ochroną środowiska, takie jak: Urząd Gminy Kluki, Wojewódzki Inspektorat Ochrony

Środowiska w Łodzi, Starostwo Powiatowe w Bełchatowie, Nadleśnictwo Bełchatów i inne,

- Powiatowy Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Bełchatowskiego na lata 2008-2011,
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010,
- Sprawozdanie z realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami za 2006 r.,
- Strona internetowa Gminy Kluki,
- Publikacje Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi (www.wios.lodz.pl): „Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu bełchatowskiego w 2004 r.”, „Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu bełchatowskiego w 2005 r.”, „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2006 r.”,
- Publikacje Urzędu Statystycznego w Łodzi: „Województwo łódzkie 2004 – podregiony, powiaty, gminy”, „Województwo łódzkie 2005 – podregiony, powiaty, gminy”, „Województwo łódzkie 2006 – podregiony, powiaty, gminy”,
- Rocznik statystyczny województwa łódzkiego 2006 r.,
- Raport z wykonania „Wojewódzkiego programu ochrony środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2003 - 2006”,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016,
- Kondracki J., „Geografia regionalna Polski”, PWN, 2000,
- Strona internetowa Województwa Łódzkiego (www.lodzkie.pl),
- Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego (www.stat.gov.pl),

13. SPIS RYSUNKÓW I TABEL

Spis rysunków

Rysunek nr 1

Lokalizacja gminy Kluki na tle powiatu bełchatowskiego

Rysunek nr 2

Skład morfologiczny odpadów komunalnych według danych firmy EKO - REGION oraz KPGO

Rysunek nr 3

Ilości zawartych umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w gminie Kluki w latach 2004 – 2009

Rysunek nr 4

Rozmieszczenie pojemników do selektywnej zbiórki na terenie gminy Kluki

Rysunek nr 5

Procentowy udział odpadów komunalnych składowanych i poddanych odzyskowi

Rysunek nr 6

Proponowane zakłady zagospodarowania odpadów (ZZO)

Spis tabel

Tabela nr 1

Skład morfologiczny odpadów komunalnych

Tabela nr 2

Ilości zawartych umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w gminie Kluki w latach 2004 – 2009

Tabela nr 3

Porównanie ilości pojemników do gromadzenia komunalnych odpadów opakowaniowych o charakterze surowców wtórnych w 2004 r. i 2006 r.

Tabela nr 4

Ilości komunalnych odpadów opakowaniowych o charakterze surowców wtórnych zebranych w latach 2007 - 2009

Tabela nr 5

Ilości odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Kluki w latach 2004 - 2006 wraz z procentowym udziałem odpadów komunalnych składowanych i poddanych odzyskowi

Tabela nr 6

Wykaz składowisk odpadów unieszkodliwiających odpady komunalne na terenie powiatu bełchatowskiego

Tabela nr 7

Ilości odpadów niebezpiecznych poszczególnych grup wytworzone w latach 2007 - 2008 w gminie Kluki

Tabela nr 8

Ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zebrane w latach 2004 - 2008 z terenu gminy Kluki

Tabela nr 9

Ilości zużytych baterii i akumulatorów zebrane w latach 2004 - 2008 z terenu gminy Kluki

Tabela nr 10

Ilość zużytych opon wytworzonych na terenie gminy Kluki w latach 2005 - 2008

Tabela nr 11

Ilość odpadów wielkogabarytowych zebrane z terenu gminy Kluki w latach 2004 - 2008

Tabela nr 12

Ilości odpadów z grupy 17 poszczególnych rodzajów wytworzonych na terenie gminy Kluki w latach 2007 - 2008

Tabela nr 13

Ilości odpadów opakowaniowych wytworzone na terenie gminy Kluki w latach 2007 – 2008

Tabela nr 14

Ilości odpadów innych niż niebezpieczne, podziałem na grupy, wytworzone w latach 2007 – 2008 w gminie Kluki

Tabela nr 15

Prognoza zmiany liczby ludności dla gminy Kluki do 2030 r.

Tabela nr 16

Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych (uwzględniająca jedynie przewidywany wzrost ilości odpadów, bez zmian w selektywnej zbiórce – pesymistyczna)

Tabela nr 17

Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych (uwzględniająca wzrost ilości selektywnie zbieranych odpadów o 10% w 2010 r. i 17% w 2015 r. – optymistyczna)

Tabela nr 18

Prognozowane ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych w latach 2010 i 2015

Tabela nr 19

Prognozowane ilości zużytych opon w gminie Kluki w latach 2009 - 2015

Tabela nr 20

Prognozowane ilości odpadów wielkogabarytowych w gminie Kluki w latach 2009 - 2015

Tabela nr 21

Prognozowane ilości odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w gminie Kluki w latach 2010 – 2015

Tabela nr 22

Prognozowane ilości odpadów opakowaniowych w gminie Kluki w latach 2010 - 2015

Tabela nr 23

Prognozy ilości wytwarzanych odpadów przemysłowych z poszczególnych grup odpadów

Tabela nr 24

Istniejące i planowane kompostownie

Tabela nr 25

Wykaz istniejących i planowanych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami w rejonie obsługi nr VI

Tabela nr 26

Wskaźniki monitorowania realizacji postanowień Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Tabela nr 27

Harmonogram działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki odpadami dla Gminy Kluki na lata 2010 - 2013 z perspektywą do roku 2017